e-DORADCA PODATKOWY

elektroniczny serwis **klientów kancelarii**

AFFLUENTIA
KSIĘGOWOŚĆ PODATKI BADANIA

PODMIOT UPRAWNIONY
DO BADAŃ NR 3926

PODATKI

FIRMA

KADRY I UBEZPIECZENIA

SERWIS DOMOWY

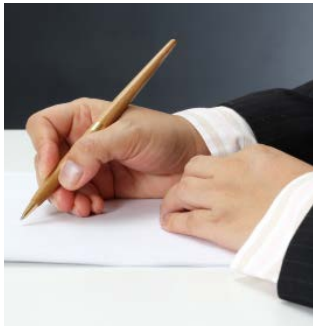

Słowo od doradcy

Drogi Kliencie,

Znów ilość zmian prawnych sięga niebotycznych rozmiarów. W szczególności resort finansów doprowadził w końcu do organizacji tzw. loterii paragonowej. Ma zachęcać klientów do brania paragonów fiskalnych, które dają szansę na wylosowanie nagród. Tym samym sprzedawcy i usługodawcy będą zmuszeni do rejestrowania transakcji na kasie rejestrującej, bez możliwości uniknięcia opodatkowania.

Podatników powinna też zainteresować ustawa o zmianie ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów (nota bene jej tytuł nie wskazuje na tak istotne zmiany w przepisach podatkowych). Wprowadza ona od przyszłego roku w ustawach o podatkach dochodowych rozwiązanie polegające na tym, że fakty mające wpływ na korektę przychodów lub kosztów uzyskania przychodów, które nastąpiły w późniejszym okresie rozliczeniowym, nie będą rozpoznawane ze skutkiem „wstecz" (ex tunc), lecz rozliczane będą w bieżącym okresie rozliczeniowym. Korekty przychodów, podatnicy dokonywać będą więc w miesiącu wystawienia faktury korygującej, poprzez zmniejszenie/zwiększenie przychodów osiągniętych w tym samym miesiącu. Natomiast korekty kosztów uzyskania przychodów podatnicy będą dokonywać w miesiącu, w którym otrzymają fakturę korygującą. Korekta kosztów polegała będzie na zmniejszeniu/zwiększeniu kosztów uzyskania przychodów poniesionych w tym miesiącu. Nowe zasady korekt będą miały zastosowanie tylko do tych przypadków, gdy korekta nie jest spowodowana błędem rachunkowym lub inną oczywistą omyłką.

Z kolei uproszczenie sprawozdawczości finansowej małych firm i organizacji pozarządowych wprowadza nowelizacja ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw.

O tych i innych nowościach można przeczytać w niniejszym numerze.

Twój Doradca Podatkowy

KANCELARIA EKONOMICZNO-PODATKOWA
„AFFLUENTIA" SP. Z O.O.
ul. Hutnicza 4, 81-963 Gdynia
www.affluentia.pl | biuro@affluentia.pl
tel. 58-620-48-16 | 58-732-17-15

Terminy – **październik**

7 Wpłata podatku dochodowego w formie karty podatkowej za wrzesień.

7 Wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w wrześniu od należności wypłaconych zagranicznej osobie prawnej z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 ustawy o p.d.o.p.

7 Wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w wrześniu od dochodów z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych i przekazanie podatnikowi informacji CIT-7.

12 Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i FP za wrzesień – osoby fizyczne opłacające składki wyłącznie za siebie.

12 Złożenie zgłoszenia INTRASTAT za wrzesień.

15 Wpłata podatku od nieruchomości i podatku leśnego za październik – osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej.

15 Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP za wrzesień – pozostali niepubliczni płatnicy składek.

15 Złożenie informacji podsumowującej (w wersji drukowanej) za wrzesień.

20 Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób prawnych i od podatkowej grupy kapitałowej.

20 Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od dochodów osiągniętych z działalności gospodarczej (w tym liniowego) oraz z umów najmu i dzierżawy.

20 Wpłata kwot pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz z tytułu umów zlecenia i o dzieło wypłaconych w poprzednim miesiącu.

20 Wpłata przez płatników, o których mowa w art. 41 ustawy o p.d.o.f., pobranych zaliczek na podatek dochodowy lub zryczałtowanego podatku dochodowego za wrzesień.

20 Wpłata ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za wrzesień.

20 Wpłata podatku dochodowego od podatników osiągających dochody bez pośrednictwa płatników ze stosunku pracy z zagranicy oraz z emerytur i rent z zagranicy, z tytułu osobiście wykonywanej działalności, np. literackiej, artystycznej.

20 Wpłata na PFRON za wrzesień.

26 Deklaracja i rozliczenie VAT oraz akcyzy.

26 Złożenie informacji podsumowującej (składanej elektronicznie).

INTERPRETACJE

Nowe reguły dokonywania korekt przychodów oraz kosztów uzyskania przychodów korzystne dla przedsiębiorców

Ministerstwo Gospodarki wyjaśniło, że uchwalona przez Sejm 10 września 2015 r. ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów wprowadza m.in. nowe reguły dokonywania korekt przychodów oraz kosztów uzyskania przychodów w podatku dochodowym. Nowe przepisy będą miały zastosowanie do przypadków, które wystąpiły zarówno po 1 stycznia 2016 r., jak i przed tym dniem.

Nowe rozwiązania dotyczą korekt przychodów oraz kosztów uzyskania przychodów wynikających ze zdarzeń mających wpływ na zmianę podstawy opodatkowania, które nastąpiły po dokonaniu czynności obligującej do wystawienia faktury pierwotnej lub innego dokumentu (np. w związku z zawarciem ugody czy obniżeniem ceny wskutek reklamacji), z wyłączeniem przypadków, gdy korekta przychodu lub kosztu uzyskania przychodu spowodowana jest błędem rachunkowym lub inną oczywistą omyłką. Według nowych zasad rozliczanie faktury korygującej i innych dokumentów korygujących (korekta podstawy opodatkowania w PIT i CIT) będzie dokonywane w bieżącym okresie rozliczeniowym. Nowe przepisy będą stosowane odpowiednio także do korekty odpisów amortyzacyjnych. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., a zatem przepisy o korektach będą obowiązywały również z tym dniem.

Jednocześnie przepis przejściowy ustawy rozszerza zastosowanie tego rozwiązania na przychody lub koszty uzyskania przychodów uzyskane lub poniesione przed dniem 1 stycznia 2016 r., jeżeli zdarzenie powodujące korektę nastąpi po tym dniu.

Ponadto w prawie polskim ogólną zasadą jest stosowanie nowych przepisów do zdarzeń, które nastąpiły po dniu wejścia w ich życie. Zbędne jest zatem umieszczanie w każdej ustawie przepisu informującego, że nowe przepisy obowiązują od dnia wejścia w życie ustawy, w której je umieszczono. Jest oczywiste, że przepis ma zastosowanie do czynów, stosunków lub zdarzeń, które powstają lub zachodzą od momentu jego wejścia w życie. Za pomocą przepisów przejściowych nowe przepisy można rozciągnąć także na stany prawne, które wystąpiły przed wejściem ich w życie, a zatem mogą dotyczyć tego samego rodzaju stosunków powstałych pod rządami ustawy nowej i dotychczasowej. Z powyższych względów przepis art. 11 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów należy interpretować łącznie przepisem art.13.

Nowe reguły korekty przychodów oraz kosztów uzyskania przychodów będą zatem miały zastosowanie do przypadków, które wystąpiły zarówno po dniu 1 stycznia 2016 r., jak i – wskutek wprowadzenia przepisu przejściowego – przed tym dniem.

Zgodnie z nowymi przepisami ustawy o PIT, jeżeli korekta przychodu nie jest spowodowana błędem rachunkowym lub inną oczywistą omyłką, korekty dokonuje się poprzez zmniejszenie lub zwiększenie przychodów osiągniętych w okresie rozliczeniowym, w którym została wystawiona faktura korygująca lub, w przypadku braku faktury, inny dokument potwierdzający przyczyny korekty. Jeśli w tym okresie rozliczeniowym podatnik nie osiągnął przychodów lub osiągnięte przychody są niższe od kwoty zmniejszenia, podatnik jest obowiązany zwiększyć koszty uzyskania przychodów o kwotę, o którą nie zostały zmniejszone przychody. Zasad tych nie stosuje się, jeżeli korekta dotyczy przychodu związanego z zobowiązaniem podatkowym, które uległo przedawnieniu.

Jeżeli wspomniana korekta przychodu, nie spowodowana błędem rachunkowym lub inną oczywistą omyłką, następuje po likwidacji pozarolniczej działalności gospodarczej, likwidacji działów specjalnych produkcji rolnej albo zmianie formy opodatkowania na zryczałtowaną formę opodatkowania określoną w ustawie o zryczałtowanym podatku

dochodowym albo ustawie z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym lub zmianie zasad ustalania dochodu w odniesieniu do działów specjalnych produkcji rolnej, zmniejszenia lub zwiększenia przychodów dokonuje się w ostatnim okresie rozliczeniowym przed likwidacją pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej, zmianą formy opodatkowania lub zmianą zasad ustalania dochodu w odniesieniu do działów specjalnych produkcji rolnej.

„ Według nowych zasad rozliczanie faktury korygującej i innych dokumentów korygujących (korekta podstawy opodatkowania w PIT i CIT) będzie dokonywane w bieżącym okresie rozliczeniowym.

Z kolei jeżeli korekta kosztu uzyskania przychodów, w tym odpisu amortyzacyjnego, nie jest spowodowana błędem rachunkowym lub inną oczywistą omyłką, korekty dokonuje się poprzez zmniejszenie lub zwiększenie kosztów uzyskania przychodów poniesionych w okresie rozliczeniowym, w którym została otrzymana faktura korygująca lub, w przypadku braku faktury, inny dokument potwierdzający przyczyny korekty. Jeśli w ww. okresie rozliczeniowym podatnik nie poniósł kosztów uzyskania przychodów lub kwota poniesionych kosztów uzyskania przychodów jest niższa niż kwota zmniejszenia, podatnik jest obowiązany zwiększyć przychody o kwotę, o którą nie zostały zmniejszone koszty uzyskania przychodów. Zasad tych nie stosuje się do korekty kosztów uzyskania przychodów, do których ma zastosowanie art. 24d, oraz jeżeli korekta dotyczy kosztu uzyskania przychodów związanego z zobowiązaniem podatkowym, które uległo przedawnieniu.

Jeżeli omawiana korekta kosztów następuje po likwidacji pozarolniczej działalności gospodarczej, likwidacji działów specjalnych produkcji rolnej albo zmianie formy opodatkowania na zryczałtowaną formę opodatkowania określoną w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym albo ustawie z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym, lub zmianie zasad ustalania dochodu w odniesieniu do działów specjalnych produkcji rolnej, zmniejszenia lub zwiększenia kosztów uzyskania przychodów dokonuje się w ostatnim okresie rozliczeniowym przed likwidacją pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej, zmianą formy opodatkowania lub zmianą zasad ustalania dochodu w odniesieniu do działów specjalnych produkcji rolnej.

Podobne przepisy nowelizacja dodaje w ustawie o CIT. ■

Koszty dodatkowe wliczane do podstawy opodatkowania VAT w imporcie

Pojawiła się interpretacja ogólna Ministra Finansów z dnia 28 września 2015 r. w zakresie kosztów dodatkowych wliczanych do podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług z tytułu importu towarów.

Zgodnie z art. 30b ust. 4 ustawy o VAT podstawa opodatkowania z tytułu importu towarów obejmuje koszty dodatkowe, takie jak koszty prowizji, opakowania, transportu i ubezpieczenia – o ile nie zostały włączone do wartości celnej – ponoszone do pierwszego miejsca przeznaczenia na terytorium kraju, jak również wynikające z transportu do innego miejsca przeznaczenia znajdującego się na terytorium Unii Europejskiej, jeżeli miejsce to jest znane w momencie dokonania importu. Brzmienie tego przepisu jest analogiczne do brzmienia art. 86 ust. 1 lit. b dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej .

Z uwagi na to, że doprecyzowanie przepisu art. 30b ust. 4 ustawy o VAT nowelizacją z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r., poz. 35) , dokonane w celu właściwszego odwzorowania obowiązujących przepisów unijnych w tym zakresie, spowodowało wątpliwości interpretacyjne, jakie koszty dodatkowe powinny być uwzględnione przy określaniu podstawy opodatkowania dla potrzeb podatku od towarów i usług, niezbędne stało się wyjaśnienie MF.

Brzmienie art. 30b ust. 4 ustawy o VAT, obowiązujące od 1 stycznia 2014 r., wskazuje, że nie tylko wymienione jako przykładowe w tym przepisie koszty prowizji, opakowania, transportu i ubezpieczenia powinny być uwzględnione przy określaniu podstawy opodatkowania dla potrzeb VAT, lecz również inne koszty, o ile nie zostały włączone do wartości celnej a są ponoszone do określonego miejsca przeznaczenia. Na takie rozumienie przepisu unijnego (art. 86 ust. 1 lit. b przywołanej dyrektywy), który został odwzorowany w ustawie o VAT, wskazywał również Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 8 czerwca 2011 r. sygn. akt I FSK 668/10.

Mając na uwadze wskazany w omawianym przepisie przykładowy katalog kosztów dodatkowych należy dojść do konkluzji, że **do podstawy opodatkowania powinny być wliczone te koszty dodatkowe, które związane są przede wszystkim bezpośrednio**

z transportem sprowadzanych towarów. Do kosztów tych zaliczyć należy załadunek, przeładunek lub wyładunek. W przypadku kosztów portowych/terminalowych takimi kosztami byłyby opłaty THC (*Terminal Handling Charges*).

W przypadku gdy w chwili przywozu towarów znane jest tylko pierwsze miejsce przeznaczenia, do podstawy opodatkowania powinny być wliczane tylko te koszty dodatkowe, które ponoszone są do tego miejsca przeznaczenia, a które nie zostały wliczone do wartości celnej. W sytuacji, gdy w momencie dokonania importu znane jest inne miejsce przeznaczenia znajdujące się na terytorium Unii Europejskiej, w podstawie opodatkowania powinny być uwzględnione koszty, o których mowa powyżej, poniesione również w pierwszym miejscu przeznaczenia. Są to bowiem koszty wynikające z transportu do tego innego miejsca przeznaczenia. ■

WZORY PISM

Zmiana sposobu stosowania standardowego formularza wpłaty gotówkowej

1 października 2015 r. weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu celnego, które wprowadza częściowe zmiany w sposobie wypełniania przedmiotowego formularza w związku z centralizacją obsługi finansowo-księgowej organów celnych.

Jak poinformował resort finansów, w związku z centralizacją obsługi finansowo-księgowej organów celnych z dniem **1 października 2015 r.** większość wpłat należności, jako **tzw. wpłaty scentralizowane**, będzie dokonywana wyłącznie na dwa odpowiednie centralne rachunki bankowe Izby Celnej w Krakowie, tzn.:

▷ wpłaty oznaczone symbolami **SADN, SADNW, VATIMP i POZDOCH** – na rachunek Izby Celnej w Krakowie nr **25 1010 1270 0008 2422 3100 0000**,

▷ wpłaty oznaczone symbolami **SADAKC i SADAKCW** – na rachunek Izby Celnej w Krakowie nr **84 1010 1270 0008 2422 2400 0000**.

Pozostałe wpłaty należności, jako **tzw. wpłaty niescentralizowane**, będą dokonywane, jak dotychczas, na rachunki bankowe wszystkich izb celnych zgodnie z ich właściwością miejscową z zastosowaniem właściwych symboli formularzy i płatności, z tym, że dla wpłat niescentralizowanych dokonywanych na rachunek Izby Celnej w Krakowie zostaną określone odrębne symbole, tzn.:

▷ wpłaty oznaczone symbolami **TYTULKR i POZ-KR** – tylko na rachunek Izby Celnej w Krakowie nr **25 1010 1270 0008 2422 3100 0000**,

▷ wpłaty oznaczone symbolami **TYTULIC** i **POZ-IC** – na rachunki bankowe pozostałych 15 izb celnych, tzn. na rachunki:

Izby Celnej w Białej Podlaskiej	– 87 1010 1339 0094 3622 3100 0000
Izby Celnej w Białymstoku	– 95 1010 1049 0004 8822 3100 0000
Izby Celnej w Gdyni	– 55 1010 1140 0065 5222 3100 0000
Izby Celnej w Katowicach	– 17 1010 1212 3115 2622 3100 0000
Izby Celnej w Kielcach	– 96 1010 1238 0858 5022 3100 0000
Izby Celnej w Łodzi	– 98 1010 1371 0007 0722 3100 0000
Izby Celnej w Olsztynie	– 30 1010 1397 0066 2422 3100 0000
Izby Celnej w Opolu	– 13 1010 1401 0061 5822 3100 0000
Izby Celnej w Poznaniu	– 43 1010 1469 0024 6622 3100 0000
Izby Celnej w Przemyślu	– 67 1010 1528 0020 4622 3100 0000
Izby Celnej w Rzepinie	– 33 1010 1704 0091 8822 3100 0000
Izby Celnej w Szczecinie	– 60 1010 1599 0029 0322 3100 0000
Izby Celnej w Toruniu	– 37 1010 1078 0040 2422 3100 0000
Izby Celnej w Warszawie	– 68 1010 1010 0035 8022 3100 0000
Izby Celnej we Wrocławiu	– 23 1010 1674 0036 6522 3100 0000

Wzór formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu celnego nie ulegnie zmianie i będzie w dalszym ciągu odpowiadał pod względem graficznym i układu pól wzorowi formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego. Pod względem graficznym formularze te różnią się jedynie nadrukiem na tle formularza, który na formularzu podatkowym występuje jako „PODATKI", a na formularzu celnym jako „CŁO".

W związku z powyższym w dalszym ciągu, w sytuacji braku papierowych formularzy przelewu z nadrukiem „CŁO", można będzie wykorzystać do dokonania wpłaty

na rachunek organu celnego formularz przelewu z nadrukiem „PODATKI", pod warunkiem prawidłowego wypełnienia jego pól, tzn. zgodnie z objaśnieniami zawartymi w obowiązującym od 1 października 2015 r. rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu celnego.

Wyżej wymieniony wzór formularza przelewu standardowego będzie można stosować w systemach bankowych w ramach bankowości elektronicznej, z tym, że w celu odróżnienia wpłat należności dokonywanych od dnia 1 października 2015 r. od wpłat wcześniejszych oraz ze względu na wymogi centralizacji niektóre rodzaje formularzy i płatności, opisane w polu 12 ww. wzoru formularza, zostały oznaczone nowymi symbolami.

W związku z powyższym **od 1 października 2015 r. w systemach bankowych obsługujących przelew standardowy będą stosowane następujące symbole przypisane do poszczególnych rodzajów rachunków bankowych:**

▷ dla scentralizowanych wpłat należności na rachunek bankowy Izby Celnej w Krakowie właściwy do dokonywania:

- zapłaty podatku akcyzowego od importu, dotyczącej jednego zgłoszenia celnego lub decyzji/postanowienia – symbol **SADAKC**,
- zapłaty podatku akcyzowego od importu, dotyczącej więcej niż jednego zgłoszenia celnego lub decyzji/postanowienia – symbol **SADAKCW**,
- zapłaty cła, podatku od towarów i usług od importu, dotyczącej jednego zgłoszenia celnego lub decyzji/postanowienia – symbol **SADN**,
- zapłaty cła, podatku od towarów i usług od importu, dotyczącej więcej niż jednego zgłoszenia celnego lub decyzji/postanowienia – symbol **SADNW**,
- wpłat dotyczących deklaracji importowej dla podatku od towarów i usług (formularz VAT-IM) – symbol **VATIMP**,
- zapłaty mandatu, kary pieniężnej, kosztów wytworzenia podatkowych znaków akcyzy – **POZDOCH**,
- zapłaty podatku akcyzowego wykazanego w deklaracji podatkowej – odpowiedni dla deklaracji symbol, np. AKC-4F, AKC-4H, AKC4C itp.
- zapłaty podatku od gier – odpowiedni symbol, np. POG4, POG-4 itp.

▷ dla niescentralizowanych wpłat należności na rachunek bankowy Izby Celnej w Krakowie właściwy do dokonywania:

- wpłat dotyczących należności objętych postępowaniem egzekucyjnym prowadzonym przez Izbę Celną w Krakowie – **TYTULKR**,
- wpłat dotyczących innych należności Izby Celnej w Krakowie, np. należności ze stosunków cywilnoprawnych – **POZ-KR**,

▷ dla niescentralizowanych wpłat należności na rachunki bankowe pozostałych izb celnych właściwe do dokonywania:

- wpłat dotyczących należności objętych postępowaniem egzekucyjnym prowadzonym przez te izby celne – TYTULIC,
- wpłat dotyczących innych należności tych izb celnych, np. należności ze stosunków cywilnoprawnych – POZ-IC.

Ponadto, ze względu na wymogi techniczne systemu ELIXIR, który w obecnym kształcie nie pozwala na wyodrębnienie w tym systemie teleinformatycznym kolejnego identyfikatora stosowanego do oznaczania rachunków bankowych organów celnych (aktualnie wykorzystane są wszystkie dostępne organom celnym identyfikatory) konieczna jest rezygnacja ze stosowania przelewu standardowego dla wpłat należności z tytułu opłaty paliwowej (oznaczonych dotychczas symbolem **OPPALIW**) – od 1 października 2015 r. symbol ten nie będzie już stosowany.

W związku z powyższym od 1 października 2015 r. do dokonywania wpłat należności z tytułu opłaty paliwowej nie będzie stosowany formularz wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu celnego – wpłaty tych należności należy dokonywać zwykłym przelewem. Od 1 października 2015 r. wpłat należności z tytułu opłaty paliwowej należy dokonywać na wyodrębniony w tym celu centralny rachunek bankowy Izby Celnej w Krakowie nr 09101012700008241391300000. ■

ORZECZENIA

Gminna jednostka organizacyjna nie jest podatnikiem VAT

Gminna jednostka organizacyjna, której działalność gospodarcza nie spełnia kryterium samodzielności w rozumieniu art. 9 ust. 1 dyrektywy 2006/112/WE (tzw. dyrektywy o VAT), nie może być uznana za podatnika podatku od wartości dodanej odrębnie od gminy, w której skład jednostka ta wchodzi.

– Taki wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE zapadł 29 września 2015 r. w sprawie C276/14 – Gmina Wrocław przeciwko Ministrowi Finansów.

W konsekwencji **należy uznać, że samorządowe jednostki budżetowe nie posiadają odrębności podatkowej na gruncie przepisów o VAT, zatem wszelkie czynności przez nie dokonywane powinny być rozliczane przez jednostkę samorządu terytorialnego, która je utworzyła**.

Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięcie TSUE, zakłada się obowiązkowe „scentralizowanie" w samorządach rozliczeń w zakresie VAT (ostateczny zakres tej „centralizacji" zostanie przedstawiony po rozstrzygnięciu kwestii zakładów budżetowych przez NSA w składzie 7 sędziów, w związku z postanowieniem NSA z 17 marca 2015 r., sygn. akt. I FSK 1725/14). Aby zapewnić samorządom czas na przygotowanie się do nowego modelu rozliczeń, do połowy 2016 r. nie będą kwestionowane rozliczenia dokonywane z zastosowaniem obecnego modelu rozliczeń.

Zakłada się, że „scentralizowanie" rozliczeń nastąpi „w przód". Samorządy mogą jednak, zgodnie z wyrokiem TSUE, podjąć decyzję o dokonaniu korekt rozliczeń (uwzględniając model „scentralizowany") nieobjętych przedawnieniem, przy czym – celem zachowania zasady neutralności – korekty muszą zostać sporządzone w odniesieniu do całego poprzedniego 5 letniego okresu nieobjętego przedawnieniem.

Nie będzie możliwe sporządzanie korekt wybiórczych, tj. tylko za wybrane przez samorządy okresy rozliczeniowe. Sporządzenie korekt musi obejmować w szczególności: skorygowanie wysokości deklarowanego obrotu, m.in. poprzez uwzględnienie obrotów jednostek budżetowych dotychczas zwolnionych z VAT oraz zastosowanie w odliczeniach podatku naliczonego zasad dotyczących tzw. prewspółczynnika.

W związku z tym, że wyrok TSUE może skutkować w niektórych przypadkach korzystania przez samorządy z programów finansowanych ze środków unijnych zmianą kwalifikowalności wydatków, Ministerstwo Finansów przewiduje brak konieczności zwrotu tych środków od beneficjentów w przypadku braku korekty podatku naliczonego. Szczegółowe zasady w tym zakresie zostaną przedstawione odrębnie.

Ministerstwo Finansów poinformowało, że zostały podjęte prace w celu dopracowania powyższej koncepcji w taki sposób, aby zmiana sposobu rozliczania VAT przez samorządy i utworzone przez nią jednostki budżetowe była jak najmniej uciążliwa. W tym celu resort finansów planuje ścisłą współpracę z przedstawicielami środowiska samorządowego.

Wypracowana koncepcja będzie podstawą do podjęcia prac legislacyjnych, co powinno nastąpić najpóźniej w listopadzie br. ■

PORADY

Odpowiedzialność wspólników za zaległości podatkowe spółek

Spółki nieposiadające osobowości prawnej to: spółka cywilna, spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna. Dla spółek cywilnych podstawowym aktem prawnym regulującym ich działalność jest Kodeks cywilny (art. 860–875). Dla spółek jawnych, partnerskich, komandytowych i komandytowo-akcyjnych podstawowym aktem prawnym, który reguluje ich funkcjonowanie, jest Kodeks spółek handlowych.

Zasady odpowiedzialności wspólników spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej oraz komplementariuszy spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej na zasadzie odpowiedzialności osób trzecich określa art. 115 Ordynacji podatkowej.

Według jego przepisów obowiązujących od 1 stycznia 2009 r. **wspólnik spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej oraz komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze**

spółką i z pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe spółki (art. 115 § 1 O.p.). Na podstawie art. 115 § 2 O.p. **zasady tej odpowiedzialności stosuje się również do odpowiedzialności byłego wspólnika za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie, gdy był on wspólnikiem**, oraz zaległości wymienione w art. 52 O.p. powstałe w czasie, gdy był on wspólnikiem. **Za zobowiązania podatkowe powstałe**, na podstawie odrębnych od Ordynacji podatkowej przepisów, **po rozwiązaniu spółki odpowiadają osoby będące wspólnikami w momencie rozwiązania spółki**.

Na podstawie art. 115 § 4 O.p. orzeczenie o odpowiedzialności na zasadzie odpowiedzialności trzeciej wobec wspólnika wymienionych spółek za zaległości podatkowe spółki z tytułu zobowiązań podatkowych powstałych w sposób przewidziany w art. 21 § 1 pkt 1 O.p. (tzn. zobowiązań powstałych z dniem zaistnienia zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże powstanie zobowiązania) nie wymaga uprzedniego wydania decyzji:

a) określającej wysokość zobowiązania podatkowego,
b) o odpowiedzialności podatkowej płatnika lub inkasenta,
c) w sprawie zwrotu zaliczki naliczonego podatku od towarów i usług,
d) określającej wysokość należnych odsetek za zwłokę;

W tym przypadku określenie wysokości zobowiązań podatkowych spółki, orzeczenie o odpowiedzialności płatnika (inkasenta), zwrocie zaliczki na naliczony podatek od towarów i usług lub określenie wysokości należnych odsetek za zwłokę następuje w decyzji, o której mowa w art. 108 § 1 O.p., czyli w decyzji, w której organ podatkowy orzeka o odpowiedzialności osoby trzeciej.

Nie ma konieczności wydania takiej decyzji również w przypadku rozwiązania spółki. W przypadku odpowiedzialności wspólników za zaległości podatkowe spółki osobowej, w zakresie określenia wysokości zobowiązań podatkowych spółki, orzeczenia o odpowiedzialności płatnika (inkasenta), zwrotu zaliczki na naliczony podatek od towarów i usług lub określenia wysokości należnych odsetek za zwłokę następuje w decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej. Oznacza to, że organy podatkowe kierują swoje roszczenia o zaległości podatkowe bezpośrednio do wspólników spółki. Nie poprzedza ich postępowanie skierowane np. przeciwko spółce cywilnej. Art. 201 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej stanowi, że organ podatkowy zawiesza postępowanie w sprawie dotyczącej odpowiedzialności osoby trzeciej do dnia, w którym decyzja o której mowa w art. 108 § 2 Ordynacji, stanie się ostateczna, z zastrzeżeniem art. 108 § 3 oraz art. 115 § 4 Ordynacji podatkowej. Oznacza to, że w stosunku do wspólników spółek osobowych nie następuje zawieszenie postępowania z tego powodu, że nie uprawomocniła się decyzja organu podatkowego określająca wysokość zobowiązania podatkowego.

Nie każdy wspólnik spółki nieposiadającej osobowości prawnej odpowiada za zaległości podatkowe spółki na zasadach przewidzianych dla osób trzecich. Z odpowiedzialności tej wyłączeni są komandytariusze w spółce komandytowej oraz akcjonariusze w spółce komandytowo-akcyjnej.

Postępowanie podatkowe, w trybie art. 115 § 4 O.p. składa się z dwóch części: w pierwszej organ podejmuje czynności zmierzające do określenia zobowiązania spółki (wymiar podatku), a w drugiej – przenosi na jej wspólników odpowiedzialność za zaległość wynikłą z tytułu tego zobowiązania. Stroną postępowania dotyczącego obu etapów postępowania są wspólnicy (byli wspólnicy), do których kieruje się decyzję wydaną w tym postępowaniu. W związku z powyższym możliwe jest kwestionowanie zobowiązania podatkowego, bowiem wspólnik jest stroną postępowania wymiarowego (tak: wyrok NSA w Warszawie z dnia 31 marca 2010 r., sygn. akt I FSK 446/09).

W przypadku spółek kapitałowych (posiadających osobowość prawną, tj. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjnej) same spółki, a nie ich wspólnicy (akcjonariusze, udziałowcy) ponoszą odpowiedzialność za swoje zobowiązania podatkowe (a członkowie ich zarządów tylko akcesoryjnie). ■

Opodatkowanie VAT czynności wykonywanych przez komorników sądowych

Od 1 października 2015 r. do wszystkich czynności wykonywanych przez komorników będą miały zastosowanie ogólne zasady rozliczania podatku od towarów i usług.

9 czerwca 2015 r. Minister Finansów wydał interpretację ogólną (sygn.: PT1.050.1.2015.LJU.19) w sprawie opodatkowania podatkiem od towarów i usług czynności wykonywanych przez komorników sądowych. Interpretacją tą zmieniono dotychczasowe stanowisko MF, zgodnie z którym komornicy sądowi nie byli uznawani za podat-

ników VAT, nie płacili zatem podatku VAT od wykonywanych przez siebie czynności egzekucyjnych.

W interpretacji z 9 czerwca 2015 r. stwierdzono, że wykonywane przez komorników czynności, w szczególności egzekucyjne, należy uznać za podlegające opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług świadczenie usług za wynagrodzeniem – nie ma do nich zastosowania wyłączenie, o którym mowa w art. 15 ust. 6 ustawy o VAT. Oznacza to, że w odniesieniu do całej wykonywanej przez komorników sądowych działalności spoczywają na nich obowiązki właściwe dla podatników tego podatku. Jednocześnie w interpretacji tej wskazano, że w związku ze stanowiskiem wynikającym z ww. interpretacji z 30 lipca 2004 r. komornicy są zwolnieni z obowiązku zapłaty podatku z tytułu wykonywanych przez nich czynności do końca września 2015 r., aby mogli przygotować się do nowej interpretacji przepisów.

W związku z powyższym resort finansów przygotował broszurę informacyjną dotyczącą opodatkowania VAT czynności wykonywanych przez komorników sądowych. ■

AKTUALNOŚCI

Rusza pierwsza w Polsce loteria paragonowa

Już 1 października 2015 r. rusza nowatorska w naszym kraju loteria – zainicjowana przez Ministerstwo Finansów – Narodowa Loteria Paragonowa. Wszyscy, którzy na specjalnej stronie internetowej zarejestrują dowód zakupu za minimum 10 zł, wezmą udział w losowaniu cennych nagród, w tym samochodów, tabletów i laptopów.

„Wybraliśmy taką nazwę, aby podkreślić, że loteria jest naszą wspólną sprawą, że dotyczy wszystkich Polaków, bo wszyscy korzystamy z tego, że podatek VAT jest uczciwie odprowadzany do budżetu państwa. Poza tym jest narodowa, bo udział mogą brać wszyscy Polacy, którzy skończyli 18 lat i nie trzeba kupować żadnych losów – wystarczy paragon fiskalny za co najmniej 10 zł., żeby wziąć udział w losowaniu samochodu. Loteria to kolejna z akcji edukacyjnych Ministerstwa Finansów i mam nadzieję, że Polacy ją polubią „ – tłumaczy nazwę Narodowej Loterii Paragonowej wiceminister finansów, pełnomocnik rządu ds. informacji i edukacji finansowej Izabela Leszczyna.

Ma zachęcać do wydawania i brania paragonów fiskalnych i tym samym uświadomić Polakom, jak dużą rolę pełnią w uczciwym obrocie gospodarczym. Loteria ma przekonać Polaków, że codzienne wydawanie i branie prawidłowych paragonów fiskalnych podczas zakupów, w restauracji, barze czy u fryzjera ma znaczenie nie tylko przy dochodzeniu praw przez klientów w sytuacjach problemowych, ale także dla uczciwej konkurencji i stanu wspólnego budżetu. To przekłada się na lepsze funkcjonowanie kraju i finansowanie oświaty, służby zdrowia, sportu czy kultury. Uczciwym przedsiębiorcom dużo trudniej jest konkurować na rynku z tymi, którzy nie płacą podatków lub płacą ich część. Dzięki temu mogą sobie pozwolić na niższe ceny za te same towary lub usługi i zwiększać swoją konkurencyjność.

„Dzisiaj tylko 7% z nas przy zakupie towarów i zaledwie 5% przy zakupie usług, w sytuacji kiedy nie otrzymuje paragonu – upomina się o niego. To zdecydowanie za mało i to chcemy zmienić. Wierzymy, że pozytywne skutki akcji będziemy odczuwać przez lata. Doświadczenia innych krajów, które wcześniej zorganizowały narodową loterię, np. Słowacji czy Portugalii, pokazują, że obywatele podchodzą do tego pomysłu z życzliwym zainteresowaniem. Zakładamy, że nasza akcja także spodoba się Polakom" – dodaje minister Leszczyna.

Na tych, którzy biorą paragony lub proszą o nie w sytuacji, gdy sprzedawca sam ich nie wręcza, czekają **atrakcyjne nagrody. To nowoczesne laptopy i tablety, raz w miesiącu będzie można wylosować samochód Opel Astra, a raz na kwartał – Opel Insignia.** ■

Ruszyła wspólna Infolinia Podatkowa i Celna

Połączenie usług pomiędzy Krajowej Informacji Podatkowej oraz Centrum Informacji Służby Celnej związane jest z wdrożeniem „Systemu Informacji Telefonicznej" (SIT), który pozwoli klientom na wygodny dostęp do kompleksowej informacji z zakresu podatków i ceł w jednym miejscu i pod jednym numerem telefonu.

Nowy numer dla informacji celnej to:

- z telefonów stacjonarnych 801 055 055
- z telefonów komórkowych (22) 330 03 30
- z zagranicy +48 22 330 03 30

Dotychczasowy czas pracy infolinii w sprawach celnych pozostaje bez zmian – będzie dostępna dla klientów w dni robocze od 8:00 do 16:00. ■

Uruchomienie usługi e-ZEFIR na PUESC

Ministerstwo Finansów poinformowało o centralizacji rozliczeń ceł i podatków obsługiwanych przez Służbę Celną (jedno okienko rozliczeniowe) oraz jednoczesnym wygaszeniu Systemu Rozliczeń Celno-Podatkowych i Finansowo-Księgowego ZEFIR i uruchomieniu Zintegrowanego Systemu Poboru Należności i Rozrachunków z UE i Budżetem ZEFIR2.

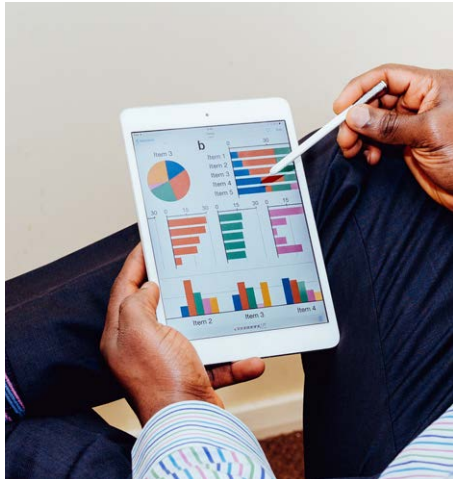

W ramach realizacji powyższych zadań dnia **7 października 2015 r. o godzinie 7:00** na Platformie Usług Elektronicznych Służby Celnej (PUESC) zostanie uruchomiona usługa e-ZEFIR w następującym zakresie:

▷ **elektronicznej obsługi deklaracji** (poprzez rekomendowane kanały komunikacji tj. interfejs wizualny i Web Service):

- akcyzowych: AKC-4/4ZO, AKC-U, AKC-WW, AKC-WG, AKC-PA, INF-A/B/C/D/F/I/J,K; Zgłoszenie o planowanym nabyciu wewnątrzwspólnotowym,
- od gier : POG-4, POG-5, GHD-1,
- od wydobycia niektórych kopalin: P-KOP,
- informacji w sprawie opłaty paliwowej;

▷ **elektronicznej obsługi wniosków oraz zapytań o stan rozliczeń**:

- wniosku o wydanie banderol lub sprzedaż banderol legalizacyjnych (WNIBAN),
- zapytania o aktualne saldo rozliczeń należności celnych i podatkowych (ROZK);

▷ **elektronicznych potwierdzeń zapłaty akcyzy od samochodów osobowych (PZASREQ)**.

Proces migracji danych z systemu ZEFIR do systemu ZEFIR2 **zakończy o godz. 7.00 dnia 7 października 2015 r.**

Szczegóły dotyczące skorzystania z usługi znajdują się na stronie z opisem usługi e-ZEFIR. ■

Zmiany w dokonywaniu rozliczeń należności od 1 października 2015 r.

Z dniem 1 października 2015 r. w Izbie Celnej w Krakowie zostaje uruchomione ogólnopolskie Centrum Rozliczeń dochodów budżetu państwa pobieranych przez Służbę Celną (Izba Celna w Krakowie staje się jednostką wyznaczoną do rozliczania należności celnych i podatkowych dokonywanych przez przedsiębiorców/kontrahentów, podatników, agencje celne, osoby fizyczne). Z kolei Izba Celna w Szczecinie uruchamia centralną komórkę – Centrum Organu Wierzyciela (COW).

Dyrektor Izby Celnej w Szczecinie staje się właścicielem ogólnopolskiego długu z obszaru ceł, podatku akcyzowego i podatku od gier. Do tej pory zadania z tego zakresu realizowało 16 izb celnych.

Należności centralizowane (rozliczane centralnie przez CR Izby Celnej w Krakowie)

W związku z centralizacją rozliczeń należności celnych i podatkowych oraz uruchomieniem systemu Zefir2, **z dniem 1 października 2015 r. nastąpi likwidacja rachunków bankowych dla dochodów organu podatkowego w poszczególnych izbach celnych**, a obecne rachunki bankowe Izby Celnej w Krakowie staną się centralnymi rachunkami do dokonywania wpłat związanych z rozliczaniem należności celnych, podatkowych, opłat i dopłat oraz innych dochodów rozliczanych centralnie.

Z tym dniem właściwymi do wpłat będą następujące rachunki bankowe:

• rachunek bieżący dochodów budżetowych izb celnych jako państwowych jednostek budżetowych:
25 1010 1270 0008 2422 3100 0000

Z dniem 1 października 2015 r. nastąpiła likwidacja rachunków bankowych dla dochodów organu podatkowego w poszczególnych izbach celnych.

na którym gromadzone będą **wpływy m.in. z cła, podatku VAT od importu wynikających ze zgłoszeń celnych, decyzji/postanowień, mandatów, kar pieniężnych, kar porządkowych, kar grzywny, kosztów postępowania, opłat za udostępnianie danych, opłat za udzielenie zezwoleń** (zgodnie z w/w projektem z dnia 27 sierpnia 2015 r.), **jak również deklaracji importowych dla podatku od towarów i usług** (zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług), **koszty wytworzenia podatkowych znaków akcyzy** (zgodnie z ustawą o podatku akcyzowym).

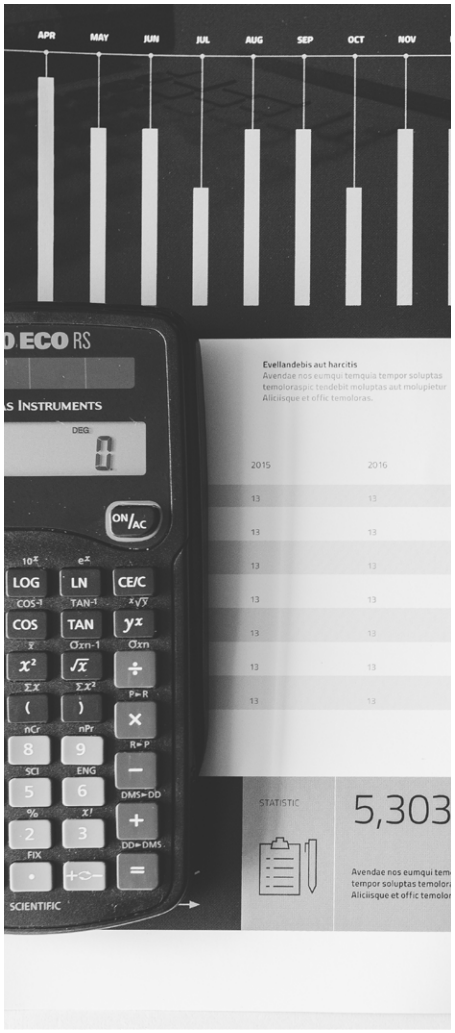

▷ rachunek bieżący do gromadzenia dochodów budżetu państwa z wpływów z podatku akcyzowego, podatku od gier, podatku od wydobycia niektórych kopalin:
84 1010 1270 0008 2422 2400 0000
na którym gromadzone będą wpływy wynikające **z podatku akcyzowego krajowego, podatku akcyzowego z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego oraz podatku akcyzowego importowego, podatku od gier, podatku od wydobycia niektórych kopalin, wpłaty kwot stanowiących wartość podatkowych znaków akcyzy, jak również należności za legalizacyjne znaki akcyzy.**

▷ rachunek bankowy opłaty paliwowej przeznaczony do gromadzenia wpływów z tytułu opłaty paliwowej:
09 1010 1270 0008 2413 9130 0000
na którym będą gromadzone wpłaty z tytułu **opłaty paliwowej.**

▷ rachunek bankowy sum depozytowych przeznaczony do gromadzenia wpływów z tytułu zabezpieczeń:
14 1010 1270 0008 2413 9120 0000

na którym będą gromadzone wpłaty z tytułu **zabezpieczeń gotówkowych jednorazowych celnych i akcyzowych, wpłaty z tytułu dobrowolnego poddania się odpowiedzialności, kaucji, opłat i kar za przejazd pojazdów nienormatywnych, dopłat do gier hazardowych.**

Z dniem 1 października 2015 r. zostaną zamknięte rachunki organów podatkowych oraz opłat paliwowych pozostałych izb celnych.

Należności niecentralizowane (rozliczane lokalnie przez każdą z 16 izb celnych)

Dotychczasowe rachunki bankowe służące do gromadzenia dochodów jednostki budżetowej oraz sum depozytowych poszczególnych izb celnych **w dalszym ciągu pozostają właściwe dla dokonywania wpłat** odpowiednio z tytułu:

- należności cywilno-prawnych,
- egzekucji

oraz

- wadium,
- zabezpieczenia należytego wykonania umów,
- sprzedaży towarów w wyniku likwidacji i egzekucji.

Informacje o rachunkach bankowych poszczególnych izb celnych są dostępne na ich stronach internetowych.

Centrum Organu Wierzyciela

W ramach centralizacji Dyrektor Izby Celnej w Szczecinie zostaje wyznaczony do wykonywania zadań wierzyciela w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydanych przez naczelnika urzędu celnego decyzji, postanowień lub mandatów karnych, z przyjętych przez naczelnika urzędu celnego zgłoszeń celnych, deklaracji, informacji o opłacie paliwowej albo informacji o dopłatach, z wydanych przez dyrektorów izb celnych decyzji i postanowień oraz z wydanych przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej decyzji w zakresie podatku akcyzowego oraz podatku od wydobycia niektórych kopalin, a także z orzeczeń sądowych, których wykonanie następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. ■

Rośnie luka w VAT

Według najnowszych danych opublikowanych przez Komisję Europejską, w państwach członkowskich nie nastąpiła poprawa w kwestii poboru dochodów z VAT. Z danych z 2013 r. wynika, że całkowita różnica między oczekiwaną o faktycznie osiągniętą wartością dochodów z VAT (tzw. luka w VAT) nie zmniejszyła się w stosunku do 2012 r.

Podczas gdy w 15 państwach członkowskich, m.in. na Łotwie, Malcie i Słowacji zauważono poprawę, w 11 państwach UE, takich jak Estonia i Polska, nastąpiło pogorszenie. ■

Uproszczenia w sprawozdawczości

Uproszczenie sprawozdawczości finansowej małych firm i organizacji pozarządowych – zakłada nowelizacja ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw.

Ułatwieniami zostały objęte m.in. spółki akcyjne, z ograniczoną odpowiedzialnością oraz komandytowo-akcyjne, spełniające 2 z 3 kryteriów:

- **suma bilansowa nie może być wyższa niż 17 mln zł,**
- **przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów nie mogą przekroczyć 34 mln zł, a**
- **przeciętne zatrudnienie nie może wynieść więcej niż 50 osób.**

Firmy te mogą sporządzać skrócone sprawozdania finansowe, obejmujące jedynie uproszczony bilans, rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową z ograniczoną liczbą danych.

Uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów – zamiast ksiąg rachunkowych – będą mogły prowadzić też małe organizacje pozarządowe, z wyłączeniem spółek kapitałowych oraz stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego.

Nowe przepisy doprecyzowują również, że podlegające ustawie organizacje pozarządowe będą mogły uzyskiwać przychody tylko z: działalności nieodpłatnej pożytku publicznego z tytułu składek członkowskich, darowizn, zapisów, spadków, dotacji, subwencji, przychodów pochodzących z ofiarności publicznej, działalności odpłatnej pożytku publicznego z tytułu sprzedaży towarów i usług, sprzedaży, najmu bądź dzierżawy majątku, odsetek z rachunków bankowych lub w SKOK – prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością oraz lokat terminowych i innych form oszczędzania na tych rachunkach.

Zgodnie z wprowadzonymi zmianami do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, dla ustalenia obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych wartości wyrażone w euro przelicza się na walutę polską według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzającego rok podatkowy.

Ustawa weszła w życie 23 września br., z wyjątkiem przepisów umożliwiających organizacjom pozarządowym prowadzenie uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów – które zaczną obowiązywać 1 stycznia 2016 r. ■

Preferencje dla tworzących przyzakładowe żłobki i przedszkola

Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych wprowadza preferencje podatkowe zarówno dla pracujących rodziców, jak i pracodawców, którzy ponoszą wydatki związane z tworzeniem i prowadzeniem zakładowych żłobków, klubów dziecięcych i przedszkoli bądź finansują część wydatków ponoszonych przez pracowników w związku z opieką nad dziećmi.

Nowelizacja wprowadza – od 1 stycznia 2016 r. – zmiany do :

1. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, poprzez:

- rozszerzenie zakresu zwolnienia z art. 21 ust 1 pkt 67a na świadczenia otrzymane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, związane z pobytem dzieci osób uprawnionych do tych świadczeń w przedszkolach (dotychczas zwolnieniem objęte były jedynie świadczenia związane z pobytem dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych);

- wprowadzenie nowego zwolnienia – art. 21 ust. 1 pkt 67b – na podstawie którego **zwolnione z opodatkowania będą świadczenia otrzymane od pracodawcy sfinansowane z innego źródła niż zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, z tytułu uczęszczania dziecka pracownika do żłobka, klubu dziecięcego lub przedszkola bądź objęcia dziecka pracownika opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna;**
- wprowadzenie rozwiązań w zakresie kosztów uzyskania przychodów wspierających działania podatników w zakładaniu (prowadzeniu) zakładowych żłobków, klubów dziecięcych i przedszkoli, zarówno na etapie ich tworzenia, jak i prowadzenia;

2. ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, poprzez uregulowanie kwestii związanych **z możliwością zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wydatków poniesionych na tworzenie oraz utrzymanie zakładowych żłobków, klubów dziecięcych i przedszkoli.** ■

Zmiana rozliczeń ubytków niektórych wyrobów akcyzowych

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 sierpnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie maksymalnych norm dopuszczalnych ubytków i dopuszczalnych norm zużycia wyrobów akcyzowych weszło w życie z dniem 1 października 2015 r.

Zmiany w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie maksymalnych norm dopuszczalnych ubytków i dopuszczalnych norm zużycia wyrobów akcyzowych dotyczą rozliczeń ubytków niektórych wyrobów akcyzowych oraz uchylenia załącznika nr 4 do rozporządzenia, określającego maksymalne normy ubytków paliw ciekłych. ■

Ustawa o administracji podatkowej

Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o administracji podatkowej zastępuje dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 578), która traci moc obowiązującą.

Nowa ustawa wprowadza regulacje w zakresie usprawnienia i poprawy funkcjonowania obecnej administracji podatkowej, stworzenia najlepszych warunków do realizacji podstawowego celu, jakim jest zapewnienie prawidłowego wykonywania przez podatników obowiązków podatkowych. Rozwiązania przewidziane w projektowanej ustawie mają pozwolić na **maksymalizację stopnia orientacji na podatnika** poprzez stworzenie systemu obsługi i wsparcia podatnika, co w konsekwencji ma wpłynąć na poprawę jakości świadczonych usług przez administrację podatkową oraz wzmocni jej rolę usługową.

Ustawa wprowadza regulacje prawne między innymi w zakresie:

1. **określenia zadań oraz organizacji administracji podatkowej,**
2. **systemu obsługi i wsparcia podatnika,**
3. **pracowników administracji podatkowej.**

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., z wyjątkiem:

1. art. 13, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.;
2. art. 14 ust. 7 i 8, art. 15, art. 18, art. 40, art. 47, art. 52, art. 54, art. 66 oraz art. 74 ust. 3–5, które wchodzą w życie z dniem 1 września 2015 r.;
3. art. 57 ust. 2–4, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Od 1 września 2015 r. administracja podatkowa wprowadziła ułatwienia dla podatników. Nie możesz dotrzeć do swojego urzędu skarbowego na czas? Możesz załatwić sprawę w 50 centrach obsługi na terenie kraju! **Centra obsługi to jedno z rozwiązań w ramach Systemu Obsługi i Wsparcia Podatnika**. Powstały one z myślą o osobach przebywających na co dzień w dużej odległości od swojego urzędu skarbowego. W powołanych jednostkach każdy podatnik może:

- załatwić sprawy podatkowe,
- złożyć podanie, deklarację, zaświadczenie,
- uzyskać informacje o prawach i obowiązkach.

Nowe rozwiązania dla przedsiębiorców to możliwość załatwienia spraw związanych z podatkiem akcyzowym oraz złożenia dokumentów ubezpieczeniowych. Mikroprzedsiębiorcy będą mogli skorzystać pilotażowo z pomocy asystenta podatnika, jeśli złożą wnioski o ich przydzielenie. Do jego zadań należy udzielanie informacji i wsparcia. Nie będzie to jednak doradztwo podatkowe. Od 1 stycznia 2016 r. stanowisko asystenta podatnika pojawi się we wszystkich urzędach skarbowych.

Centra obsługi znajdziemy na terenie urzędów skarbowych w każdym z większych miast danego województwa. Szczegółowy wykaz centrów obsługi na stronie Ministerstwa Finansów.

Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o administracji podatkowej wprowadza też zmiany m.in. w:

1. **w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji** – art. 39 ustawy zmieniającej – zmiany dostosowujące, porządkujące oraz poprawiające jakość usług świadczonych przez administrację podatkową. Między innymi:
   - dodawano pkt 5 w art. 5 § 1 ustawy, który wskazuje naczelnika urzędu skarbowego jako wierzyciela grzywien nakładanych w drodze mandatu karnego w postępowaniu w sprawach o wykroczenia, które stanowią dochód budżetu państwa, z wyłączeniem grzywien nakładanych przez organy Inspekcji Transportu Drogowego, co jest konsekwencją przekazania naczelnikom urzędów skarbowych zadań wojewodów związanych z wykonywaniem funkcji wierzyciela ww. należności.
   - zmiana art. 6, poprzez wprowadzenie możliwości podejmowania przez wierzycieli działań informacyjnych zmierzających do dobrowolnego wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.
   - dodano art. 6 § 1c wprowadza regulację, na mocy której wierzyciel będzie mógł odstąpić od podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych pomimo uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku o charakterze pieniężnym.
   - zmieniono art. 17, art. 23, art. 54, art. 107 oraz art. 110z poprzez wyłączenie Ministra Finansów od rozpatrywania indywidualnych spraw egzekucyjnych. W konsekwencji wprowadzono regulacje określające organy właściwe w zakresie ww. spraw.
   - zmieniono art. 23 § 6 poprzez wprowadzenie możliwości czasowego wstrzymania czynności egzekucyjnych lub postępowania egzekucyjnego wyłącznie z urzędu.
   - zmieniono właściwości organu do orzekania w sprawach skarg na czynności egzekucyjne i skarg na przewlekłość postępowania.
   - doprecyzowano termin wniesienia skargi.
   - wprowadzono regulację umożliwiającą uchylenie czynności egzekucyjnej lub usunięcie stwierdzonej wady czynności w przypadku uwzględnienia skargi.
   - w art. 64b § 2 rozszerzono katalog wydatków egzekucyjnych obciążających zobowiązanego.
   - odformalizowano postępowanie egzekucyjne i przesunięto orzecznictwo w kierunku zasady skargowości.
2. **w ustawie o kontroli skarbowej** – art. 40 ustawy zmieniającej,
3. **w ustawie o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników** – art. 42 ustawy zmieniającej,
   - rozszerzono zakres danych zbieranych na zgłoszeniach identyfikacyjnych lub aktualizacyjnych o informację o przewidywanej liczbie zatrudnionych, co jest związane z wprowadzeniem tzw. „asystenta podatnika" dla podatników rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej jako mikroprzedsiębiorca.
4. **w ustawie o Ordynacja podatkowa** – art. 45 ustawy zmieniającej, m.in.:
   - zmiany wynikające z faktu nadania dyrektorowi Biura Krajowej Informacji Podatkowej statusu organu podatkowego.
   - zmiany przepisów odnoszących się do odpowiedzialności podatkowej osób trzecich związane ze zmianami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
   - zmiany związane z potrzebą realizacji założenia wydawania pism w formie elektronicznej poprzez podpisanie ich bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub za pomocą podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP.
5. **w ustawie o Kodeks karny skarbowy** – art. 48 ustawy zmieniającej; zmiany dotyczą ujednolicenia nazewnictwa organów prowadzących wszystkie postępowania w urzędzie skarbowym.
6. **w ustawie o podatku akcyzowym** – art. 54 ustawy zmieniającej; związane z prowadzeniem regulacji wskazujących, iż obsługa i wsparcie podatnika w centrum obsługi będzie polegać również na przyjmowaniu podań, deklaracji i zgłoszeń określonych m.in. w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz w ustawie o podatku akcyzowym.

Konieczność nowelizacji wspomnianych aktów prawnych podyktowana została m.in. zmianą struktury organizacyjnej administracji podatkowej oraz nowymi standardami funkcjonowania.
Zmiany ww. ustaw wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., z wyjątkiem art. 40 i art. 54, które weszły w życie z dniem 1 września 2015 r. ■

Nowe normy dopuszczalnych ubytków wyrobów akcyzowych i wyrobów węglowych

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie norm dopuszczalnych ubytków niektórych wyrobów akcyzowych, które określa normy dopuszczalnych ubytków wyrobów akcyzowych, wchodzi w życie z dniem 1 października 2015 r.

Rozporządzenie wprowadza normy dopuszczalnych ubytków wyrobów akcyzowych oznaczonych kodami CN i wyrobów węglowych, dopuszczalnych ubytków powstających w czasie przejęcia paliw ciekłych do magazynu oraz przeładunku paliw ciekłych w składzie podatkowym, normy dopuszczalnych ubytków powstających w czasie magazynowania, wydania, przemieszczania paliw ciekłych oraz normy dopuszczalnych ubytków wyrobów węglowych powstających w czasie ich przemieszczania na terytorium kraju w związku z wykonaniem czynności stanowiącej przedmiot opodatkowania akcyzą.

Straciło moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 września 2013 r. w sprawie norm dopuszczalnych ubytków wyrobów węglowych (Dz.U. poz. 1087). ■

Zmiany w egzekucji i Ordynacji podatkowej

Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw wprowadza zmiany, które mogą dotyczyć podatników.

Np. w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. **o postępowaniu egzekucyjnym w administracji** (art. 3 ustawy zmieniającej) m.in.:

- dodaje przepis art. 62a i następne, które określają obowiązki administracyjnego organu egzekucyjnego w razie przekazania egzekucji administracyjnej przez komornika sądowego,
- umożliwi realizację zajęć dokonywanych przez administracyjne organy egzekucyjne za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Ponadto, zgodnie ze znowelizowanymi przepisami, w razie zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej, gdy środki przypadające z tytułu zajętej wierzytelności nie pozwalają na zaspokojenie wszystkich egzekwowanych świadczeń, dłużnik zajętej wierzytelności będzie zobligowany do dokonywania wypłat na rzecz tego organu, który jako pierwszy dokonał zajęcia oraz do zawiadomienia właściwych organów egzekucyjnych o zbiegu egzekucji.

Z kolei w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. **Ordynacja podatkowa** (art. 9 ustawy zmieniającej) m.in. dodaje § 2a w art. 76, zgodnie z którym w razie zajęcia wierzytelności z tytułu nadpłaty podatku jej zaliczenie na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, odsetek za zwłokę określonych w decyzji, o której mowa w art. 53a, oraz bieżących zobowiązań podatkowych ma pierwszeństwo przed realizacją zajęcia. Tym samym przyznany został priorytet zaliczenia nadpłaty (zwrotu podatku) na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetek.

Zmienione przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stosuje się do postępowań wszczętych po wejściu w życie ustawy. Przepisy przejściowe w zakresie poszczególnych regulacji wprowadzonych znowelizowaną ustawą do ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji zawarte są w art. 21 ustawy zmieniającej.

Zmiany wchodzą w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- art. 2 pkt 48 lit. b, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.;
- art. 2 pkt 56 i 58, art. 14 pkt 2, art. 15 oraz art. 18, które wchodzą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- art. 19, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. ■

Zwolnienia od podatku akcyzowego

Rozporządzeniem z dnia 4 sierpnia 2015 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego Minister Finansów zmienił rozporządzenie z dnia 8 lutego 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz.U. z 2015 r. poz. 195 i 216).

Nowe przepisy weszły w życie z dniem 16 września 2015 r. ■

Rok podatkowy spółki w organizacji

Jaki rok podatkowy mogą wybrać nowo utworzone spółki kapitałowe w organizacji i czy powinny o jego wyborze zawiadomić naczelnika urzędu skarbowego?

Rokiem podatkowym spółek kapitałowych w organizacji, jeśli nie postanowią one inaczej, jest rok kalendarzowy (zgodnie z art. 8 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych). Jeśli po raz pierwszy rozpoczynają działalność w drugiej połowie roku kalendarzowego, to pierwszy rok podatkowy może u nich trwać od dnia rozpoczęcia działalności do końca roku kalendarzowego następującego po roku, w którym rozpoczęto działalność (według art. 8 ust. 2a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych). O wyborze roku kalendarzowego, w tym przedłużonego na rok następny – w przypadku rozpoczęcia działalności w drugiej połowie roku, spółki nie mają obowiązku zawiadamiania naczelnika urzędu skarbowego. Spółki mogą wybrać jako rok podatkowy inny okres kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych. Muszą wówczas postanowić o tym w statucie lub umowie spółki i zawiadomić o tym – w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności – właściwego naczelnika urzędu skarbowego (zgodnie z art. 8 ust. 1 i 5 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych). ■

Mediacja szansą na odciążenie sądów

Od 1 stycznia 2016 r. zaczną obowiązywać przepisy ustawy dotyczącej wspierania polubownych metod rozwiązywania sporów. Zakładają one upowszechnienie wykorzystywania mediacji i arbitrażu w sprawach cywilnych.

Służyć temu będzie wprowadzenie systemu usprawnień proceduralnych i organizacyjnych, które mają zachęcać strony do prób polubownego rozwiązania sporu przed skierowaniem sprawy do sądu lub w toku postępowania sądowego, a także zapewnić wysoką jakość usług mediacyjnych.

Przyjęte zmiany mają na celu skrócenie i usprawnienie procesów sądowych oraz obniżenie kosztów sporów, zarówno po stronie obywateli, jak i państwa. Szersze wykorzystanie mediacji umożliwi stronom sporu zakończenie konfliktu w tańszy, szybszy i mniej sformalizowany sposób niż na drodze sądowej, a przedsiębiorcom pozwoli zachować dotychczasowe relacje gospodarcze. ■

Szkoły samochodowe

Dzięki nowelizacji ustawy – Prawo o ruchu drogowym po 2016 r. szkoły samochodowe nadal będą mogły prowadzić stacje kontroli pojazdów.

Zgodnie z nowymi zapisami podmioty niebędące przedsiębiorcami będą mogły prowadzić stacje kontroli pojazdów po 1 stycznia 2016 r. Obecnie prowadzą one takie stacje na podstawie konstytucyjnej zasady praw nabytych, lecz będą mogły to robić jedynie do 31 grudnia 2015 r.

Nowelizacja umożliwi edukację przyszłych diagnostów oraz kadr dla serwisów samochodowych i branży motoryzacyjnej, ponieważ zmiany obejmą np. szkoły kształcące w zakresie naprawy i eksploatacji pojazdów.

Adresatami nowelizacji są też jednostki organizacyjne służb podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych, Obrony Narodowej, Zdrowia, Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Infrastruktury i Rozwoju, a także jednostki ochrony przeciwpożarowej i pogotowia ratunkowego oraz wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego. ■

Większa stabilność finansowa banków spółdzielczych i bezpieczeństwo powierzanych im depozytów

Weszła w życie nowelizacja ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw. Zmienia m.in. zasady tworzenia funduszy własnych oraz umożliwia powołanie przez banki spółdzielcze oraz zrzeszające (czyli powstałe w wyniku połączenia się co najmniej dwóch banków, w tym co najmniej jednego spółdzielczego) systemu ochrony instytucjonalnej, a także tworzenie tzw. zrzeszeń zintegrowanych.

Ponadto ustawa dostosowuje krajowy system bankowości spółdzielczej do rozporządzenia unijnego nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (tzw. CRR, od *Capital Requirements Regulation*). Wprowadza ono m.in. nowe wskaźniki kapitałowe, służące do wyliczania wypłacalności banków. Jednym z nich jest kapitał podstawowy Tier I (tzw. CET I, od *Common Equity Tier* I). Nowe przepisy umożliwią zaliczenie do tego kapitału wpłat na udziały członkowskie w bankach spółdzielczych. Będą one mogły ograniczyć lub zawiesić możliwość zwrotu wpłat dokonanych na udziały członkowskie, które zostały wypowiedziane. Jest to rozwiązanie dobrowolne i każdy bank spółdzielczy podejmie samodzielną decyzję, czy je zastosuje, czy też uzupełni ewentualne braki w kapitale CET I w inny sposób.

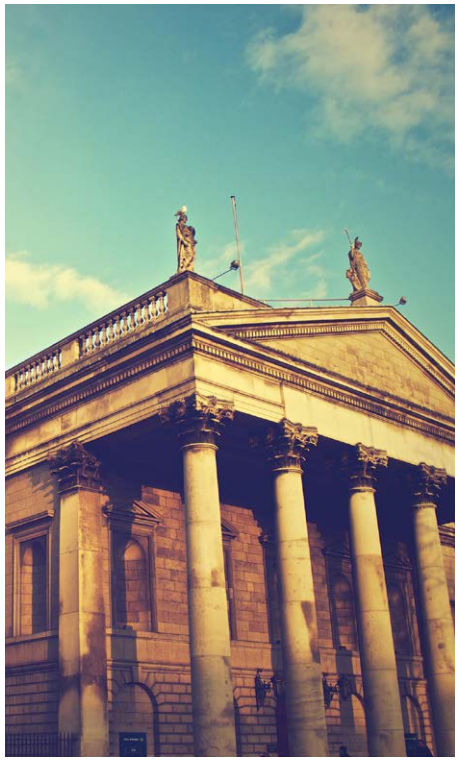

Inny wymóg rozporządzenia CRR zobowiązuje banki do utrzymywania płynnych aktywów umożliwiających pokrycie odpływów gotówkowych w ciągu następnych 30 dni kalendarzowych. Banki mogą ten wymóg spełniać indywidualnie, poprzez powołanie tzw. grupy płynnościowej lub poprzez stworzenie systemu ochrony instytucjonalnej (tzw. *Institutional Protection Scheme*, IPS), którego celem ma być zapewnienie płynności i wypłacalności każdego z jego uczestników. Nowelizacja tworzy podstawy do stworzenia takiego systemu. Udział w nim będzie dobrowolny. Jego członkowie będą wzajemnie gwarantowali swoje zobowiązania. Z wpłat uczestników będzie powołany specjalny fundusz pomocowy. Ponadto zorganizowane zostaną mechanizmy monitorowania ryzyka, a cały system będzie zatwierdzony i nadzorowany przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Ustawa zakłada, że na wydatki związane z tworzeniem lub przystąpieniem do systemu banki spółdzielcze i zrzeszające będą mogły otrzymać pożyczki z Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, ze środków zgromadzonych w funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych.

Druga z form zrzeszania się banków, to tzw. zrzeszenia zintegrowane. Bank – uczestnik zrzeszenia zintegrowanego będzie odpowiadał za zobowiązania innych jego uczestników do wysokości swojego udziału w funduszu pomocowym.

Komisja Nadzoru Finansowego będzie mogła odmówić zatwierdzenia umowy zrzeszającej banki spółdzielcze, jeśli naruszałaby ona przepisy, interesy klientów albo nie gwarantowałaby bezpieczeństwa gromadzonych w bankach środków. KNF będzie ponadto wydawała zgodę na każdą zmianę umowy zrzeszenia banków. ■

Lepsza kontrola oznakowania zużycia energii na urządzeniach biurowych

Weszła w życie nowelizacja ustawy o obowiązkach w zakresie informowania o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię oraz niektórych innych ustaw.

Nowelizacja doprecyzowuje obowiązujące przepisy odnoszące się do systemu kontroli takich produktów. ■

AKTUALNOŚCI

Sięgnij po dotację z Programu Inteligentny Rozwój

Blisko 6,2 mld zł – to pula środków dla tegorocznych konkursów organizowanych w Programie Inteligentny Rozwój (POIR).

W 2015 r. planowane jest też zakontraktowanie 6 projektów pozakonkursowych, które będą realizowane niemal przez cały okres wdrażania programu (do 2022 lub 2023 roku). Projekty te dotyczą m.in. wsparcia internacjonalizacji MŚP, monitorowania inteligentnej specjalizacji oraz wsparcia dla rozwoju kadr badawczo-rozwojowych. Wartość tych przedsięwzięć to blisko 1,5 mld zł. Zatem łącznie ze środkami na konkursy, alokacja na działania uruchomione w PO IR w 2015 r. wynosi ponad 7,7 mld zł.

Dotychczas ogłoszono 11 konkursów. Do końca roku planowane jest ogłoszenie 6 kolejnych.

Przykładowo, jeśli chodzi **o wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa, to:**

- 2 kwietnia br. ogłoszono konkurs w **poddziałaniu 1.1.1**, w ramach którego małe i średnie przedsiębiorstwa mogą ubiegać się o wsparcie na realizację badań przemysłowych i prac rozwojowych. Nabór wniosków o dofinansowanie trwa od 4 maja br. do 31 grudnia br. Budżet konkursu wynosi 1,6 mld zł.
- 14 września br., w tym samym poddziałaniu, ogłoszony został konkurs, w którym o wsparcie będą mogły ubiegać się duże przedsiębiorstwa. Pula środków wynosi 750 mln zł.
- 7 kwietnia br. ogłoszony był konkurs skierowany do przedsiębiorstw, które realizują prace B+R związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej (**poddziałanie 1.1.2**). Nabór wniosków o dofinansowanie odbywał się od 7 maja br. do 22 czerwca br. Alokacja na konkurs wynosiła 500 mln zł. Ogłoszenie kolejnego naboru w tym poddziałaniu planowane jest na 7 grudnia br. Jego budżet to również 500 mln zł.

Od 1 września 2015 r. można składać np. wnioski w konkursie na dofinansowanie projektów w ramach Działania 2.1 „Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw" Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Nabór potrwa do 30 października 2015 r.

Informacje na temat naborów organizowanych w Programie Inteligentny Rozwój dostępne są na stronie internetowej www.poir.gov.pl w zakładce „Skorzystaj" oraz na stronach MIR dotyczących funduszy europejskich dla przedsiębiorców. ■

Polityka ochrony konkurencji i konsumentów

Usprawnienie systemu ochrony konkurencji i konsumentów, udoskonalenie metod wykrywania karteli, przeciwdziałanie naruszeniom praw słabszych uczestników rynku – to główne elementy przyjętej przez Radę Ministrów „Polityki ochrony konkurencji i konsumentów", przedłożonej przez prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Misją UOKiK są działania na rzecz osiągnięcia jak najwyższego poziomu zaufania i zadowolenia konsumentów, co jest możliwe dzięki skutecznej ochronie konkurencji oraz interesów i praw słabszych uczestników rynku. Istotne jest też respektowanie zasad sprawiedliwości proceduralnej w relacjach z przedsiębiorcami. W dokumencie „Polityka ochrony konkurencji i konsumentów" przedstawiono sposób realizacji tych celów.

Jednocześnie po raz pierwszy w jednym dokumencie ujęto strategie: rozwoju konkurencji oraz politykę konkurencji. Ochrona konkurencji i ochrona konsumentów mają bowiem wspólny cel – dobrobyt konsumenta i tworzenie warunków gospodarczych, w których efektywna konkurencja to także uczciwe relacje przedsiębiorców ze słabszymi uczestnikami rynku. Połączenie w jednym dokumencie wątków konsumenckich i związanych z ochroną

konkurencji sprzyja efektowi synergii oraz zwiększa przejrzystość i spójność działań państwa w tych obszarach.

Dokument koncentruje się na usprawnieniu systemu ochrony konkurencji i konsumentów. Nie określono w nim jednak tylko programu działania UOKiK, ale zwrócono również uwagę na najważniejsze kierunki aktywności innych podmiotów (m.in. członków rządu, organów kontroli i organizacji pozarządowych), a także korzyści wynikające z wymiany doświadczeń i współpracy między nimi.

> **Dokument koncentruje się na usprawnieniu systemu ochrony konkurencji i konsumentów.**

Z dokumentu wynika, że rywalizacja rynkowa jest – obok odpowiedniego otoczenia instytucjonalno-prawnego – kluczowym elementem sprawnie funkcjonującej gospodarki. Stanowi dźwignię rozwoju i szybszego wzrostu, stymuluje przedsiębiorców do podnoszenia efektywności, a także kreuje warunki do rozwoju innowacji. W efekcie tworzy nowe miejsca pracy, wymusza spadek cen i wzrost jakości oraz daje konsumentom większy wybór produktów i usług. Dlatego tak istotne jest skuteczne oraz konsekwentne eliminowanie i zapobieganie powstawaniu niedozwolonych porozumień, praktyk nadużywania pozycji dominującej oraz efektywne kontrolowanie koncentracji przedsiębiorców.

Konkurencja nie jest wartością samą w sobie. Jej ostatecznym beneficjentem jest konsument.

Głównym celem ochrony konkurencji jest zapewnienie warunków do jej funkcjonowania, tam gdzie będzie ona wpływać na zwiększenie efektywności gospodarowania i innowacyjności, a w efekcie służyć konsumentom. W sytuacji braku konkurencji, zbudowanie rynku prokonsumenckiego jest utrudnione, nie tworzy się zaufanie słabszych uczestników rynku do otoczenia, w którym funkcjonują.

Ochrona konkurencji i konsumentów jest ważnym narzędziem ochrony wolności gospodarczej. Społeczna gospodarka rynkowa opiera się na trzech zasadach:

- wolności konkurowania – chodzi o wolność firm od zachowań antykonkurencyjnych innych przedsiębiorców, np. zmów czy nadużywania pozycji dominującej na rynku;
- wolności od interwencji – rozumianej jako wolność od nieuzasadnionych szerszym interesem publicznym zakłóceń konkurencji przez państwo;
- uczciwości konkurencji – czyli posługiwanie się wobec innych uczestników rynku (konkurentów, klientów, konsumentów) tylko metodami zgodnymi z dobrymi obyczajami. ■

Umowa o współpracy gospodarczej z Iranem

***– Podpisana umowa o współpracy gospodarczej pozwoli na bezpośrednie działania nie tylko na szczeblu rządowym, ale przede wszystkim przyczyni się do rozwoju współpracy handlowej pomiędzy naszymi krajami* – powiedział Wicepremier, Minister Gospodarki Janusz Piechociński podczas spotkania z Ministrem Gospodarki i Finansów Iranu Alim Tayebnia.**

Rozmowy oraz uroczyste podpisanie umowy o współpracy między Polską a Iranem odbyło się 26 września 2015 r. w Teheranie.

Jak podkreślił wicepremier Piechociński Polska jest pozytywnym przykładem transformacji gospodarczej. – *Mamy za sobą doświadczenia w tworzeniu nowoczesnego systemu bankowego wraz zaawansowanymi mechanizmami ochrony banków i konsumentów.*

Ponadto, jesteśmy gotowi podzielić się naszymi doświadczeniami w zakresie prywatyzacji oraz promocji przedsiębiorczości w tym zwłaszcza w zakresie małych i średnich przedsiębiorstw – ocenił.

Szef resortu gospodarki zaznaczył, że Polska posiada doskonałe zaplecze produkcyjne dla urządzeń dla sektora transportowego, tak kolejowego, jak i drogowego. – *Widzimy także szanse na współpracę w przemyśle wydobywczym. Dostawy maszyn górniczych zawsze stanowiły znaczący udział w naszych wzajemnych obrotach. Chcemy również postawiać na współpracę w dziedzinie nowych technologii* – wymienił. – *Znamy parametry ropy irańskiej i wiemy, że może być ona przerabiana w polskich rafineriach* – powiedział. Wicepremier Piechociński odniósł się również do zawartego porozumienia. – Jestem przekonany, iż regularne posiedzenia powoływanej na podstawie umowy Komisji Mieszanej pozwolą na bieżącą analizę stanu współpracy gospodarczej oraz opracowanie konkretnych rekomendacji dotyczących jej rozwoju. Komisja stanie się tym samym niezwykle pomocnym narzędziem – przyznał. ■

Krajowe Klastry Kluczowe

Ministerstwo Gospodarki poinformowało, że zakończyła się I runda Konkursu o status Krajowego Klastra Kluczowego.

Przedstawiamy listę klastrów, które pozytywnie przeszły wszystkie etapy konkursu oraz otrzymały ww. status:

- Klaster Dolina Lotnicza, reprezentowany przez Stowarzyszenie Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego „Dolina Lotnicza"
- Klaster Interizon, reprezentowany przez Fundację Interizon
- Klaster Obróbki Metali, reprezentowany przez Centrum Promocji Innowacji i Rozwoju
- Mazowiecki Klaster ICT, reprezentowany przez Stowarzyszenie Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „Wiedza"
- Polski Klaster Aluminium, reprezentowany przez City Consulting Institute Sp. Z.o.o.
- Wschodni Klaster Budowlany, reprezentowany przez Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe
- Zachodniopomorski Klaster Chemiczny „Zielona Chemia", reprezentowany przez Stowarzyszenie Zachodniopomorski Klaster Chemiczny „Zielona Chemia" ■

PROJEKTY

Projekt dyrektywy w sprawie imprez turystycznych

18 września 2015 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła swoje stanowisko w pierwszym czytaniu w sprawie przyjęcia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych.

Głównym celem nowej dyrektywy jest objęcie jej zakresem różnych form imprez turystycznych i aranżowanych usług turystycznych, w tym tych które oferowane są online, a które obecnie nie wchodzą w zakres dyrektywy (tzw. pakiety dynamiczne).

Stanowisko Rady UE zostanie przekazane do Parlamentu Europejskiego, który zadeklarował, że zatwierdzi stanowisko Rady bez poprawek w drugim czytaniu (najprawdopodobniej na posiedzeniu plenarnym pod koniec października br.).

Stanowisko Rady z 18 września br. potwierdza kompromisowy projekt dyrektywy wynegocjowany 5 maja br. przez Parlament i Radę UE i następnie przyjęty przez Radę UE na posiedzeniu w dniu 28 maja 2015 r. (w formie uzgodnienia politycznego). Od czerwca do sierpnia br. nad projektem i jego wersjami językowymi pracowali prawnicy-lingwiści. Zgodnie z procesem legislacyjnym Unii Europejskiej, po przyjęciu w maju uzgodnienia politycznego, Rada zobowiązana była formalnie jeszcze raz przyjąć swoje stanowisko.■

ORZECZENIA

Ubezpieczenie menedżerów

Menedżerowie spółek kapitałowych podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu kontraktów menedżerskich, a nie z tytułu „samozatrudnienia".

Sąd Najwyższy 17 czerwca 2015 r. w składzie 7 sędziów podjął uchwałę następującej treści: **„Tytułem do podlegania ubezpieczeniom społecznym przez członka zarządu spółki akcyjnej, który zawarł z tą spółką umowę o świadczenie usług w zakresie zarządzania w ramach prowadzonej przez siebie pozarolniczej działalności gospodarczej, jest umowa o świadczenie usług (art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r. poz. 121)."**

Powiększony skład SN nadał ww. uchwale (sygn. III UZP 2/15) moc zasady prawnej oraz zastrzegł, że przedstawiona w niej wykładnia wiąże od dnia podjęcia uchwały (czyli od 17 czerwca 2015 r.). ■

Dojazd do pracy wlicza się do czasu pracy

W świetle art. 2 pkt 1 dyrektywy 2003/88/WE uznać należy, że jeśli pracownicy nie mają stałego lub zwykłego miejsca pracy, to czas dojazdu, który pracownicy ci poświęcają na codzienne przejazdy między ich miejscem zamieszkania a siedzibami pierwszego i ostatniego klienta wskazanymi przez ich pracodawcę, stanowi czas pracy w rozumieniu tego przepisu.

– Tak stwierdził ETS w wyroku z 10 września br. w sprawie C-266/14 – *Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras (CC.OO.) przeciwko Tyco Integrated Security SL, Tyco Integrated Fire & Security Corporation Servicios SA.* ■

Ubezpieczenia komunikacyjne

Poszkodowani w wyniku zdarzeń komunikacyjnych są wyłączeni spod konsumenckiej ochrony UOKiK – to efekt uchwały Sądu Najwyższego. Zdaniem Urzędu, również oni powinni mieć zapewnioną ochronę konsumencką.

9 września br. Sąd Najwyższy wydał uchwałę, w której stwierdził, że **poszkodowany w wypadku komunikacyjnym nie jest konsumentem. W związku z tym Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie będzie mógł interweniować w interesie osób dochodzących odszkodowania z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.**

W opinii UOKiK, status konsumenta przyznany powinien być każdej osobie fizycznej, o ile działa ona w celu niezwiązanym bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Zwraca także uwagę na cel ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, którym jest ochrona słabszych, nieprofesjonalnych uczestników rynku przed naruszającymi ich interesy działaniami przedsiębiorców – profesjonalnych podmiotów.

Uchwała SN (sygn. III SZP 2/15) jest wynikiem zapytania Sądu Apelacyjnego. Zostało ono skierowane przez SA w wyniku apelacji UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń do wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymującego decyzję Prezesa UOKiK. W decyzji tej Urząd uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania UNIQA Towarzystwa Ubezpieczeń polegające na ograniczaniu zakresu odpowiedzialności wobec konsumentów realizujących roszczenie z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu mechanicznego.■

WSKAŹNIKI I STAWKI

Płaca minimalna w górę

Od 1 stycznia 2016 r. wysokość minimalnego wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty 1 850 zł brutto.

W stosunku do wynagrodzenia minimalnego obowiązującego w 2015 r. (1 750 zł) jest to wzrost o 100 zł, tj. o 5,7%.

Kwota 1 850 zł została określona w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 września 2015 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2016 r. (Dz U. poz. 1385).

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. Nr 200, poz. 1679, z późn. zm.), wysokość wynagrodzenia pracownika **w okresie jego pierwszego roku pracy** nie może być niższa niż 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, tj. musi wynosić **w 2016 r. co najmniej 1 480 zł brutto.** ■

Większa pomoc dla potrzebujących

Od 1 października br. rosną kryteria uprawniające do pomocy społecznej i wysokość zasiłków.

Co 3 lata odbywa się weryfikacja progów dochodowych uprawniających do pomocy społecznej i wysokości samych świadczeń. W trakcie tegorocznej weryfikacji rząd zdecydował o podniesieniu kryteriów i świadczeń.

Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej wzrośnie od 1 października:

- o 92 zł do 634 zł dla osoby samotnie gospodarującej;
- o 58 zł do 514 zł dla osoby w rodzinie

Dzięki temu więcej osób potrzebujących uzyska dostęp do świadczeń.

Podwyższone zostaną także same świadczenia:

- maksymalna kwota zasiłku stałego zwiększy się z 529 zł na 604 zł;
- wartość dochodu miesięcznego z 1 ha przeliczeniowego wzrośnie z 250 zł na 288 zł;
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie się, kontynuowanie nauki i do zagospodarowania w formie rzeczowej wzrośnie z 1 647 zł na 1 722 zł;
- świadczenie na utrzymanie i pokrycie wydatków na naukę języka polskiego do cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy wzrośnie z 1 260 zł do 1 335 zł;■

Więcej uprawnionych do zasiłku rodzinnego

Od 1 listopada wzrosną o 100 zł kryteria dochodowe, uprawniające do zasiłku rodzinnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Kryterium ogólne, obecnie określone na 574 zł neto na osobę w rodzinie, będzie wynosiło 674 zł. W przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym ta kwota wzrośnie z 664 zł do 764 zł Tym samym, kryterium dochodowe uprawniające do specjalnego zasiłku opiekuńczego także wzrośnie z 664 zł do 764 zł. Bez zmian pozostaje kryterium dochodowego uprawniającego do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, wynoszące 1 922 zł na osobę.

To pierwszy etap wzrostu tych kryteriów. Od 1 listopada 2017 r. zostaną one podwyższone o 80 zł.

Ponadto od listopada 2015 r. zostaną podwyższone niektóre świadczenia rodzinne. I tak np. zasiłek rodzinny na dziecko w wieku 0-5 lat wzrośnie z 77 zł do 89 zł, dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka wzrośnie ze 170 zł do 185 zł, a dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej zostanie podwyższony z 80 zł do 90 zł. ■

PROJEKTY

Wiek emerytalny w Polsce zostanie obniżony?

Prezydent Andrzej Duda skierował do Sejmu projekt ustawy zakładający przywrócenie poprzedniego wieku emerytalnego – 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Prezydent zaznaczył, że ustawa daje prawo do emerytury wieku – dla kobiet od 60 lat i dla mężczyzn – od 65 lat. Oznacza to. że jeśli ktoś osiągnie wiek emerytalny i chce zacząć pobierać emeryturę, to może to zrobić, ale nie musi. Może także pracować dalej, po to, aby mieć wyższą emeryturę czy nadal się realizować zawodowo. To będzie jego swobodna decyzja. ■

Nowe regulacje dotyczące wpłat na PFRON i legitymacji dokumentujących niepełnosprawność

Są one zawarte w uchwalonej już przez Sejm nowelizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Nowelizacja m.in. doprecyzowuje i uzupełnia przepisy w zakresie finansowania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w kierunku zwiększenia jego przychodów oraz wyeliminowania nieprawidłowości w systemie ulg i obniżeń wpłat na PFRON przez pracodawców.

Ustawa ogranicza wymiar ulg do 50% sumy wpłat na PFRON.

W nowelizacji uregulowano też **wystawianie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności.** Taka legitymacja na być wydawana na wniosek osoby posiadającej ostateczne orzeczenie o niepełnosprawności, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień. Będzie ona wystawiana na okres ważności orzeczenia, jednak nie dłużej niż na 5 lat, a osobom, które nie ukończyły 60. roku życia, na 10 lat. W przypadku gdy osoba posiada więcej niż jedno orzeczenie, legitymacja będzie wystawiana na podstawie ostatniego z nich.
W nowelizacji rozszerzono grupę podmiotów zwolnionych z wpłat na PFRON o zakłady opiekuńczo-lecznicze, ponieważ osoby w nich przebywające nie zawsze posiadają orzeczenia o niepełnosprawności, ale ich stan zdrowia nie pozwala na w pełni sprawne życie.
Wprowadza także wpłaty na Fundusz w przypadkach nieprawidłowości w wystawianiu ulgi, czyli gdy z ulgi korzysta podmiot, któremu ona nie przysługuje. Podobnie ma być w przypadku opóźnień w przekazywaniu informacji o wysokości ulg lub niewywiązywania się z obowiązku prowadzenia ewidencji informacji o wysokości obniżenia wpłat. ■

Zmiany w zasiłkach macierzyńskich dla kobiet prowadzących firmy?

To sens nowelizacji ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw, przyjętej już przez posłów.

Zgodnie ustawą nowe zasady dotyczące obliczania podstawy wymiaru m.in. zasiłku macierzyńskiego dla kobiet prowadzących własną działalność gospodarczą zaczną obowiązywać dopiero w 2016 r. Ma to umożliwić kobietom prowadzącym firmy lepsze przygotowanie się do zmian zasad otrzymywania tych świadczeń.
Poza tym w ustawie znalazło się rozwiązanie, zgodnie z którym kobiety będące 31 października 2015 r. w ciąży i ubezpieczające się według starych zasad otrzymają według tych samych zasad zasiłki.
Ponadto zgodnie z nowelizacją od przyszłego roku kobiety (przedsiębiorcy) pobierające zasiłek macierzyński w wysokości nieprzekraczającej kwoty świadczenia rodzicielskiego będą zwolnione z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne. Zwolnienie to eliminuje ryzyko, że przedsiębiorczynie będą gorzej traktowane od osób bezrobotnych, studentek i osób pracujących na podstawie umów cywilnoprawnych, które od nowego roku będą mogły liczyć na świadczenie rodzicielskie w wysokości 1 tys. zł. ■

AKTUALNOŚCI

Prawa pomocy domowej

Na całym świecie co najmniej 53 mln osób pracuje jako pomoc domowa. Często ich status nie jest uregulowany prawnie, co skutkuje brakiem określonego czasu pracy, dolnej granicy wynagrodzenia i dostępu do zabezpieczenia socjalnego.

Dlatego Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP), przy wsparciu finansowym ze strony UE, uruchomiła w 2013 r. „Globalny program działań dotyczący migrujących pracowników domowych i ich rodzin", którego celem jest promowanie praw człowieka i praw pracowniczych tej szczególnej grupy zawodowej. ■

ZMIANY PRAWNE

Świadczenie rodzinne od gminy

Samorządy mogą już ustanawiać własne świadczenie rodzinne. Same decydują o jego wysokości, kryteriach, formie i grupie docelowej. Oznacza to większą samodzielność gmin i dodatkową pomoc dla rodzin.

Jakie uprawnienia zyskały gminy?

- Mogą ustanawiać własne świadczenie rodzinne dla swoich mieszkańców.
- Mogą decydować o jego wysokości i kryteriach przyznawania.
- Mogą wybrać osoby, do których trafi świadczenie oraz jego formę (gotówkę lub np. bon opiekuńczy na miejsce w żłobku).

Świadczenie ustanowione przez gminę nie wpływa na przysługujące Ci do tej pory świadczenia rodzinne.

Zmiana weszła w życie 5 września 2015 r.■

Samotny ojciec z prawem do urlopu macierzyńskiego

Weszły w życie zmiany dające prawo samotnym ojcom na skorzystanie z urlopu i zasiłku macierzyńskiego.

Dzięki nowelizacji ojciec dziecka lub ubezpieczony członek najbliższej rodziny będzie mógł skorzystać z zasiłku macierzyńskiego w przypadku:

- śmierci matki dziecka,
- porzucenia dziecka przez matkę,
- gdy nie może ona sprawować opieki nad dzieckiem.

W myśl zmian w przypadku śmierci matki bądź też porzucenia przez nią dziecka w czasie urlopu macierzyńskiego, pracownikowi – ojcu wychowującemu dziecko, przysługuje prawo do wykorzystania tej części urlopu macierzyńskiego, której nie wykorzystała matka.

Matka, która posiada orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji oraz której stan zdrowia nie pozwala na sprawowanie opieki nad dzieckiem, ma prawo do zrezygnowania z reszty urlopu na rzecz ojca dziecka – jeśli wykorzysta co najmniej 8 tygodni tego urlopu. Reszta niewykorzystanego urlopu może być wykorzystana przez ojca dziecka, na jego pisemny wniosek. ■

PROJEKTY

Jaki budżet na 2016 rok?

Dochody mają wynieść 296,8 mld zł, wydatki 351,4 mld zł, a deficyt nie przekroczy 54,6 mld zł. – Tak zakłada przyjęty przez Radę Ministrów projekt ustawy budżetowej na rok 2016, przedłożony przez Ministra Finansów.

Specjaliści twierdzą, że tak jak obecny, zaproponowany budżet jest niewykonalny.

Na dochody budżetowe wpłynąć mają przede wszystkim zmiany podatkowe i prognozowane czynniki makroekonomiczne: wzrost PKB (w ujęciu realnym o 3,8%), inflacja (1,7%), nominalny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (o 3,6%), wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej (o 0,8%), wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 5,5%).

Ministerstwo Finansów oszacowało, że w przyszłym roku do kasy państwa wpłynie 268.443 mln zł z podatków i 26.698,6 mln zł z dochodów niepodatkowych. Zaplanowano wpływy z dywidend w wysokości ponad 4.500 mln zł oraz dochody z tytułu wpłat z zysku w wysokości 254,5 mln zł. Założono również, że przyszłoroczny budżet otrzyma wsparcie Narodowego Banku Polskiego. Wpłaty z zysku NBP przewidziano na 3.200 mln zł.

Jednocześnie rząd – bez naruszenia stabilności finansów publicznych – w przyszłorocznym budżecie uwzględnił wydatki na ważne społecznie cele. W budżecie na 2016 r. znajdą się środki też na repatriację Polaków ze Wschodu. Rada Ministrów podjęła decyzję o zwiększeniu wydatków na ten cel do 30 mln zł. Rządowy program repatriacji powstanie do końca kadencji rządu.

Wydatki na obronę narodową w przyszłorocznym budżecie zostaną podniesione do wysokości 2%. PKB, co oznacza, że będą wyższe o blisko 3 mld zł w stosunku do roku 2015 i wyniosą 35.929.940 tys. zł.

W budżecie przewidziano ponad 2 mld zł na wynagrodzenia dla grup pracowników, które – co do zasady – od 2010 r. były objęte tzw. „zamrożeniem" wynagrodzeń. W 2016 r. zostaną też wypłacone jednorazowe dodatki pieniężne dla niektórych emerytów, rencistów, osób pobierających świadczenia i zasiłki przedemerytalne oraz emerytury pomostowe lub nauczycielskie świadczenia kompensacyjne. Na ten cel zostanie przeznaczone ok. 1,4 mld zł. W budżecie są też pieniądze dla rodzin – zabezpieczono w nim ponad 1 mld zł na wyższe wydatki na świadczenia rodzinne.

Rząd zaakceptował także strategię zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2016-2019. Przyjęto w niej, że w latach 2015-2016 relacja państwowego długu publicznego do PKB wzrośnie do 49,0%., a po stabilizacji w 2017 r. będzie stopniowo się obniżać do 47,5% w 2019 r. W tym samym czasie kontynuowany będzie trend spadkowy kosztów obsługi długu, zarówno w ujęciu nominalnym (z 34,5 mld zł w 2014 r. do 31,8 mld zł w 2016 r.), jak i w relacji do PKB (z 2% do 1,7%).

Rząd ustalił ponadto 3-letni limit mianowań urzędników w służbie cywilnej: w 2016 r. – 200 osób, w 2017 r. – 280 osób, w 2018 r. – 350 osób. ■

Co z pomocą dla frankowiczów?

Ustawa o szczególnych zasadach restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych w związku ze zmianą kursu walut obcych do waluty polskiej została z poprawkami przyjęta przez Senat.

W Senacie przywrócono pierwotny kształt ustawy określającej pomoc frankowiczom. Zamiast przerzucać 90% kosztów kredytu, jaki klient zaciągnął w banku na instytucję finansową, senatorzy przywrócili zapis projektu, który mówi, że bank i klient dzielą się nimi po równo.

Jednak zamiast pod obrady Sejmu, projekt trafił teraz jeszcze raz do sejmowej Komisji Finansów Publicznych. Wiele wskazuje na to, że debaty w komisji nad projektem będą trwały tak długo, że posłowie mogą nie zdążyć przyjąć ustawy do końca tej kadencji. ■

ZMIANY PRAWNE

Zagospodarowanie wspólnot gruntowych

Ustawa o zmianie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Nowelizacja wprowadza do ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych m.in. uregulowania:

1. nakazujące starostom ustalenie nieruchomości stanowiących mienie gromadzkie oraz nieruchomości stanowiące wspólnotę gruntową, z jednoczesnym założeniem, że tylko w stosunku do mienia gromadzkiego starosta będzie działał z urzędu;
2. przewidujące określenie nowych podmiotów uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej – osoby fizyczne lub prawne, które posiadają gospodarstwa rolne i nieprzerwanie od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. faktycznie korzystały ze wspólnoty, a także osoby fizyczne, które mają miejsce zamieszkania na terenie miejscowości, w której znajdują się grunty stanowiące wspólnotę lub prowadzą w tej miejscowości gospodarstwo rolne – jeżeli wspólnotą gruntowa są lasy, grunty leśne lub nieużytki przeznaczone do zalesienia, chyba, że osoby te faktycznie ze wspólnoty nie korzystały od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. – w przypadku, gdy nie jest możliwe ustalenie „pierwotnych uprawnionych", czyli osób fizycznych lub prawnych posiadające gospodarstwa rolne, jeżeli w ciągu ostatniego roku przed dniem 5 lipca 1963 r., faktycznie korzystały ze wspólnoty albo przypadku wspólnot gruntowych będących lasami, gruntami leśnymi albo nieużytkami przeznaczonymi do zalesienia – osób fizycznych lub prawnych zamieszkujących lub mających siedzibę na terenie miejscowości, w której znajdują się grunty stanowiące wspólnotę lub osób zamieszkujących na terenie innej miejscowości, a prowadzących gospodarstwo rolne, chyba że w okresie 5 lat przed dniem 5 lipca 1963 r., osoby te faktycznie ze wspólnoty nie korzystały;
3. regulujące zasady i tryb ustalania uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej;
4. odnoszące się do spółek powołanych do zarządu wspólnotą gruntową, przewidujące m.in.: dookreślenie obligatoryjnej treści statutu, doprecyzowanie, że zatwierdzenie statutu spółki następuje w trybie decyzji administracyjnej, wprowadzenie możliwości zaskarżania uchwał spółki do sądu w przypadku ich niezgodności z prawem lub statutem spółki, rezygnację z wymogu uzyskania zgody właściwego wójta (burmistrza, prezydenta) na zbycie, zamianę, na cele publiczne lub społeczne wspólnot gruntowych lub ich części oraz zaciąganie pożyczek pieniężnych przez spółkę, możliwość utworzenia przez wójta spółki przymusowej i nadania jej statutu. ■

Stwierdzanie nabycia spadków

Od 17 sierpnia 2015 r. zaczęło funkcjonować w obrocie prawnym, obok stwierdzenia nabycia spadku dokonywanego przez sąd i poświadczenia dziedziczenia sporządzanego przez notariusza, także europejskie poświadczenie spadkowe.

Poświadczenie to akt, który potwierdzi prawa do spadku lub prawa do poszczególnych przedmiotów spadkowych, jakie przysługują spadkobiercom, zapisobiorcom, wykonawcom testamentów lub zarządcom spadku **po zmarłych od 17 sierpnia 2015 r. począwszy.**

Europejskie poświadczenie spadkowe to dokument, który ułatwi polskim obywatelom wykazywanie ich praw do spadku w innych państwach członkowskich UE. Wydawane na podobnych zasadach oraz według jednolitego wzoru europejskie poświadczenie spadkowe ma być skuteczne i wykonalne we wszystkich państwach członkowskich, oprócz Zjednoczonego Królestwa, Irlandii i Danii. Dzięki nowym przepisom nie będzie potrzebne przeprowadzanie jakiegokolwiek dodatkowego postępowania o uznanie i wykonanie poświadczenia ani ponoszenie związanych z tym kosztów.

Jak wynika z wprowadzonych z dniem 17 sierpnia zmian do polskich przepisów, europejskie poświadczenia spadkowe mogą być wydawane przez polskie sądy oraz sporządzane przez notariuszy.

W związku ze zmianami dotyczącymi nabywania spadków zostały też zmienione przepisy ustawy o podatku od spadków i darowizn, między innymi w zakresie stosowania zwolnienia od opodatkowania tym podatkiem. Od 17 sierpnia br. – w przypadku nabycia na podstawie europejskiego aktu poświadczenia spadkowego przez osoby najbliższe zmarłemu (małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę) – nabycie tego rodzaju jest zwolnione od opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn, **pod warunkiem dokonania zgłoszenia nabycia właściwemu organowi podatkowemu w terminie 6 miesięcy od dnia wydania m.in.** (przez upoważniony organ) europejskiego poświadczenia spadkowego. W tym celu należy wypełnić druk SD-Z2 i złożyć we właściwym organie podatkowym. ■

Mandat dla posła

Ukaranie posła mandatem za wykroczenie drogowe już możliwe bez procedury pozbawiania go przez Sejm immunitetu.

Weszła bowiem w życie nowelizacja ustawy o prokuraturze, ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ustawy o ochronie danych osobowych, ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka oraz Prawa o ustroju sądów powszechnych.

Ustawa umożliwia posłom i senatorom, a także generalnemu inspektorowi ochrony danych osobowych, prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej, rzecznikowi praw dziecka, sędziom oraz prokuratorom, w tym Prokuratorowi Generalnemu przyjęcie i zapłacenie mandatu karnego (wręczonego podczas kontroli drogowej) oraz opłacenie mandatu zaocznego (np. otrzymanego na podstawie zapisu z fotoradaru) na takich samych zasadach, jakie obowiązują pozostałych kierowców.

Dotąd ukaranie za wykroczenia drogowe posłów, GIODO, prezesa IPN oraz rzecznika praw dziecka wymagało zgody Sejmu. W przypadku senatorów zgodę na ukaranie wyrażała Izba Wyższa, a sędziowie oraz prokuratorzy odpowiadali tylko dyscyplinarnie. Jeżeli posłowie i inne osoby nie przyjmą mandatu lub nie opłacą mandatu zaocznego, będzie stosowana dotychczasowa procedura pozbawiania ich immunitetu. ■

AKTUALNOŚCI

Wzrośnie bezpieczeństwo… państw sąsiednich

Rada Ministrów zdecydowała o realizacji „Programu Wsparcia Bezpieczeństwa Regionu 2022” (Program ReSAP). Program przewiduje ścisłą współpracę polityczno-wojskową i przemysłową Polski z państwami Europy Środkowo-Wschodniej.

Strategiczny interes Polski wymaga wzmocnienia potencjału obronnego państw Grupy Wyszehradzkiej (Czech, Słowacji, Węgier), państw bałtyckich (Litwy, Łotwy, Estonii) oraz Rumunii i Bułgarii. W praktyce chodzi o wspieranie tych krajów w osiąganiu zdolności bojowych przez wyposażanie ich w nowoczesny sprzęt wyprodukowany w Polsce. Działania te powinny zwiększyć bezpieczeństwo Polski i całego regionu. ■

Wraca kontrola graniczna

W związku z kryzysem migracyjnym Niemcy wprowadziły tymczasową kontrolę na naszej zachodniej granicy. Obywatele polscy podróżujący do naszego zachodniego sąsiada powinni posiadać przy sobie ważny paszport lub dowód osobisty.

Niemcy poinformowali również, że tymczasowa kontrola graniczna ma dotyczyć zwłaszcza granicy niemiecko-austriackiej i służby graniczne będą skoncentrowane przede wszystkim w tamtym regionie. **Obywatele Unii Europejskiej, w tym obywatele Polski, mogą przekraczać granicę na podstawie dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo tj. paszportu lub dowodu osobistego. Pozostali podróżni – obywatele państw trzecich – są zobowiązani posiadać ważny paszport i inne dokumenty poświadczające prawo do legalnego pobytu i przejazdu przez terytorium państw strefy Schengen.**

Tymczasem Polska poparła decyzję ws. rozlokowania uchodźców w krajach UE. Polsce przypadło teraz ok. 5 tys. uchodźców. Ponadto wcześniej, w lipcu podjęliśmy decyzję o przyjęciu 2 tys. uchodźców.

Podczas szczytu przywódcy państw Unii zadeklarowali, że zmobilizują dodatkowo co najmniej 1 mld euro na pomoc dla uchodźców w obozach poza UE.

W naszym Urzędzie do Spraw Cudzoziemców został przygotowany plan operacyjny relokacji i przesiedleń.

Polska Straż Graniczna nie odnotowuje zwiększonego napływu uchodźców. Tymczasem Komisja Europejska wszczęła 40 postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, aby zapewnić działanie europejskiego systemu azylowego. Polska powinna przyśpieszyć transpozycję dwóch dyrektyw: w sprawie procedur azylowych oraz warunków przyjmowania. ■

FIO 2016 na start!

Wystartował konkurs w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na rok 2016. Do podziału jest 60 mln zł.

Oferty o dofinansowanie można składać ramach jednego z trzech Priorytetów: Priorytet 2 – Aktywne społeczeństwo; Priorytet 3 – Aktywni obywatele; Priorytet 4 – Silne organizacje pozarządowe oraz Komponentu Wsparcia Działań Strażniczych w Priorytecie 3 i Komponentu Działań Systemowych w Priorytecie 4.

Działania realizowane ze środków FIO mają zwiększyć zaangażowanie obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Mają także umożliwić obywatelom angażowanie się w różnorodne działania na rzecz innych, swoich wspólnot oraz w tworzenie, realizację i monitoring polityk publicznych.

W MPiPS powstało pomocne opracowanie przeznaczone dla organizacji pozarządowych ubiegających się o dotacje z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. ■

Więcej autostrad, dróg ekspresowych, obwodnic i dróg lokalnych

Rząd zdecydował o realizacji Programu budowy dróg krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 roku).

Do końca 2023 r. na realizację nowych inwestycji drogowych zostanie przeznaczone 107 mld zł. W tym okresie ma powstać 3,9 tys. km nowych odcinków autostrad i dróg ekspresowych oraz 57 nowych obwodnic. Pieniądze na te inwestycje będą pochodzić z Krajowego Funduszu Drogowego (zasilanego m.in. z refundacji środków unijnych). Poza tym Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019".

Głównym celem ustanowionego przez rząd Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej jest poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego oraz zwiększenie skuteczności i dostępności transportowej.

> **Do końca 2023 r. na realizację nowych inwestycji drogowych ma zostać przeznaczone 107 mld zł.**

Rada Ministrów wydała też rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego na budowę, przebudowę lub remont dróg powiatowych i gminnych, przedłożone przez ministra infrastruktury i rozwoju.

Później rząd przyjął Krajowy program kolejowy do 2023 roku. Zakłada on, że powstanie spójna i nowoczesna sieć linii kolejowych w Polsce. ■

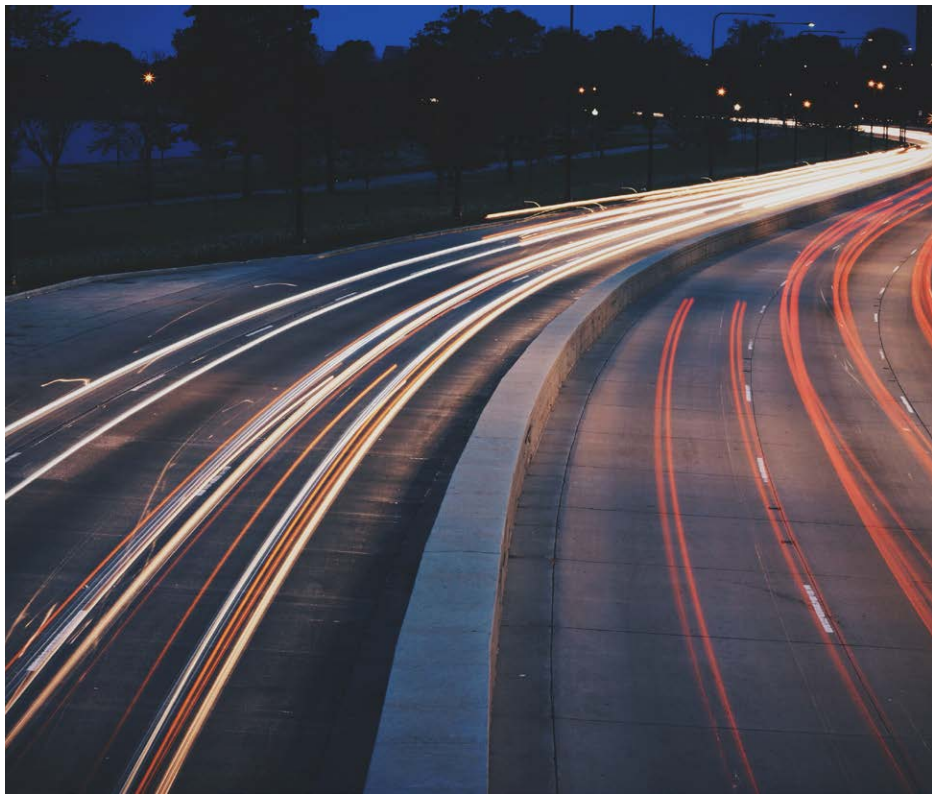

Współpracuj z najlepszymi profesjonalistami

Jeśli chcesz zlecić doradcy prowadzenie obsługi prawno-podatkowej Twojej firmy, przygotuj się.

Po pierwsze, **określ i zapisz**:

- rodzaj prowadzonej księgowości – książka przychodów i rozchodów, księga rachunkowa, ryczałt;
- podstawowe parametry – wysokość obrotów, ilość pracowników, kontrahentów, dostawców, ilość dokumentów itp.;
- podstawowe parametry – wysokość obrotów, ilość pracowników, kontrahentów, dostawców, ilość dokumentów, itp.;
- czy w firmie jest wyznaczony pracownik, który zajmuje się dokumentacją, czy dokumentacja jest uporządkowana.

Zadzwoń do kancelarii i umów się na spotkanie z doradcą. Powiedz, że chciałbyś zlecić prowadzenie obsługi podatkowej Twojej firmy. Doradca – aby mógł rzetelnie zbadać potrzeby Twojej firmy – podpowie, jakie dokumenty należy ze sobą zabrać.

Podczas spotkania wspólnie z doradcą zastanowicie się nad zakresem współpracy, opracujecie plan działań optymalizujących stronę podatkową Twojej działalności.

Doradca wyznaczy termin kolejnej wizyty, podczas której zaprezentuje rzetelnie opracowane: propozycje i warianty ewentualnej współpracy (np. obsługi podatkowej, ZUS, kadrowo-płacowej) oraz wstępną kalkulację wysokości honorarium, uwzględniającą rodzaj wykonywanych czynności, praco-i czasochłonności.

Nie należy się zniechęcać, jeżeli propozycja doradcy od razu nie będzie spełniała Twoich oczekiwań. Etap kształtowania wzajemnych relacji i waga przedsięwzięcia wymagają dokładnego i przemyślanego działania oraz negocjacji. Po ustaleniu warunków współpracy doradca sporządzi umowę, po podpisaniu której rozpocznie się współpraca z kancelarią. Umowa zawierana między Klientem a doradcą podatkowym przybiera na ogół formę umowy zlecenia. Może to być:

A. **umowa o stałą współpracę**, np.:

- umowa o świadczenie usług doradztwa podatkowego,
- umowa o prowadzenie ksiąg rachunkowych,
- umowa o prowadzenie księgi przychodów i rozchodów,
- umowa o prowadzenie ewidencji przychodów (ryczałt + VAT),
- umowa o prowadzenie rozliczeń VAT (karta podatkowa),
- umowa o prowadzenie rozliczeń właścicieli nieruchomości,
- umowa o prowadzenie rozliczeń składek ZUS i prowadzenie spraw kadrowych,

B. bądź **umowa okazjonalna**, np.:

- umowa o prowadzenie sprawy w toku kontroli skarbowej,
- umowa o reprezentację przed wojewódzkim sadem administracyjnym lub NSA,
- umowa zlecenia opracowania opinii podatkowej (porady ustnej),
- umowa o dokonanie zapisów w KPiR,
- umowa o sporządzenie deklaracji czy zeznania rocznego,
- umowa o przeprowadzenie kontroli podatkowej (audytu). ■